

A BEVÁNDORLO

MEGJELEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Szerkesztő: SINGER MIHÁLY.

EGYES SZÁM ÁRA 3 CENT.

VI. évfolyam. 26. szám.

NEW YORK, N. Y., TRENTON, N. J., PITTSBURG, Pa., KEDD, 1909. MÁRCZIUS 30-án.

VI. Year. No. 26.

PAPOK A BIRO ELŐTT.

A NEW YORKI ÉS CLEVELANDI SAJTÓPEREKHEZ.

Mint Kovács Lajos new yorki plébános ellenem, úgy Szepessy clevelandi plébános Fecső Imre, az ottani Magyar Napilap kiadótulajdonosa ellen indított sajtóper. Két magyar pap a bíró elé állít két magyar szerkesztőt. És mindkét papnak igaza volna, ha a két magyar pap akkor támadta volna őket becsületükben és hívatásukban, amikor ők alázatosan és szeretettel gyakorolták nemes papi hívatásukat az idevetődött magyarokkal szemben. Igazuk volna — jogilag és csakis jogilag.

De nincsen igazuk még jogilag sem akkor, amikor ők mutatták meg a világi lapoknak a támadásokra vezető utat.

Harminczésem év óta vagyok újságíró, de soha még oly hangon megírt újságot nem láttam, aminő hangon az utóbbi két esztendőben a Szepessy plébános és az általa megírt Fecső Imre világi lapja pártját fogta az egyik legvalóságos magyar papnak s mivel Fecső Imre az elfajult harcok tüzében használt esetleg oly kifejezéseket, amiket nem használhat talán üdvösebb lett volna, fogta magát Szepessy plébános és a bíróság elé állította Fecső Imrét. A szeretett papja, a pálmágnak hivatott hordozója a boszu fegyverével a kezében.

Még annyigabul áll a sajtóper, melyet Kovács Lajos new yorki plébános akasztott az én nyakamba.

Én soha Kovács Lajost csak egy árv szóval sem bántottam sem a becsületében, sem a jellemében, sem a papi működésében, habár kínálkozott nem egy botrányos adat. Ellenben igen szívesen látom Kovács Lajos saját kezével megírt levele alapján azt, hogy neki nincsen joga a magyarság köréből kiüldözni magyarnak bizonyulni akaró magyar embert azért, mivel ezt a magyar embert oláh anya szülte. Szóval a templomalapító Mária Magyarok Nagyszónya Egyület elnökének nyilatkozata alapján, hogy Kovács Lajos kitiltotta a templomból a Blaskovics apátplebános által felszentelt és királyi szeggel ellátott magyar zászlót s megjegyzéseimhez hozzáfűztem, hogy lapom nyitva áll Kovács Lajos plébános számára, ha a Szendy István, Alföldi és Szervyán Péter panasza folytán közzétett cikket megzavarná. Kovács Lajos nem ez volt, hanem piszkolódott; de én piszkolódásait figyelmelem sem méltattam, hanem szívesen megírtam, mikor a kanadai és egyesült államokbeli lapok tele voltak azzal a hírrel, hogy Kovács Lajos new yorki magyar plébános a pápa őszentsége meg Ferenéz József ő felsége azzal küldték Kanadába, hogy odateleítsen kétszáz ezer magyar embert, mivel az Egyesült Államokban lelketlenül bántak a magyarokkal.

Kovács Lajos ahelyett, hogy az angol lapokban hazugnak bélyegezte volna ezt a hírt, még a múlt esztendőben piszkos, a legpiszkosabb módon nekem roított, becsületemben gázolt, sőt azal is fenyegetőzött, hogy egyenesen én ellenem lapot indít. Még akkor is megírtam higgadtságomat és magamhoz, hírlapírói multamhoz méltó

hangon utasítottam vissza azokat a kanász szája sem illő kifejezéseket, a miket Kovács Lajos, a plébános reám zudított. S csak mikor a múlt hó végével, abból az alkalomból, hogy két más lapban megjelent egy aranybánya hirdetése, Kovács Lajos, a plébános ENGEM nevezett el egy new yorki magyar lapban nevének aláírásával a magyarság halálmadarának, csirkefogónak, csak mikor engem gyanúsított meg a legszentelenebb és a legnemtelenebb módon, csak akkor használtam fel ellene a trentoni püspökség levelét, mely perth amboyi elszámolására vonatkozik s mely már hónapokkal ezelőtt a hírtokomban volt. S mivel ezt a hiteles, Kovács Lajos által a bíróságnál hitelesnek elismert levelet felhasználom hitvány támadások visszautasítására, ezért szaladt Kovács Lajos, a plébános a bírósághoz, hogy ott ESKÜVEL bizonyítsa, miképp ő engem nem akart sérteni soha s én mégis gyanúsítottam őt.

Mindezt pedig azért eleventem fel újból, mivel egy másik pap, Koráts Kálmán mekeesporti plébános, lapjának legutóbbi számában „Pap a pap ellen” címen cikket írt, amelyben egyenesen Perényi László volt new yorki plébánost vádolta azzal, hogy Kovács Lajost nekem, Kovács Lajos ellenségének kiszolgáltatta. Mindenekelőtt kijelentem, hogy én Kovács Lajosnak ellensége nem vagyok, soha nem voltam. Sokkal kisebb ember ő ahhoz, sem hogy ellenséges érzelmeket tápláljak ellene. Észre sem vettem volna soha, ha minden áron észrevétni nem akarta volna magát, ha még a korcsnába is nem járt volna utánam. Kijelentem továbbá, hogy Perényi László plébános soha Kovács Lajos ellen vagy mellett én előttem nem nyilatkozott s hogy a kérdéses levelet nem Perényi László, hanem Perényi Béla adta át nekem. Isten igazában mondom, hogy jobban állana az amerikai magyarság dolga, ha több Perényi László-féle pap érne Amerikában.

Kár volt tehát, Kovács Kálmán plébános uram, a jelen esetről vádat farragni Perényi László plébános ellen s így beigazolni azt, hogy „pap a pap ellen” van tényleg. Mindkét ügyből azonban, a clevelandi sajtóperből és a new yorki sajtóperből az világik ki, hogy Amerikába szakadt magyar papok abban a hiedelemben élnek, hogy az ő személyük szent és sérthetetlen, viszont nekik szabad embertársaik becsületét és megélhetését megrontani.

Azok a papok, akik papozó illő életmódot folytatnak, mindenkinek becsületében részesülnek. Ezekről vegyenek példát azok, akik nyilván azt hitték eddig, hogy a tiszteletet parancsoló papi reverenda oltalma alatt szabadon garázdálkodhatnak. A két magyar pap két sajtópere még akkor is a két pap eliteltetését fogja jelenteni, ha a két pap győzelmével végződnének. Pedig alig fognak így végződni.

Singer Mihály.

A SZERB KÉRDÉS.

A politikai láthatár még mindig nem tisztult.

A szerb kormány egy vasárnap kiadott rendelettel szabadságot a behívott tartalékosokat. Ezzel Szerbia az

ő békés hajlamainak akarja jelét adni. Egy beérkezett kábelsürgöny szerint Ausztria és Magyarország nem érik be azonban ezzel, hanem követelik Szerbiától, hogy ez határozottan és visszavonhatatlanul jelentse ki, miképp Bosznia és Hercegovina bekebelezése alkalmából fátaszított igényeiről egyszer s mindenkorra lemond.

Forgách gróf, a kettős birodalom belgrádi követe hosszabb értekezést folytatott Milowanowitsch szerb külügyérrel, amit mindenütt „békés” jelnek tekintenek.

Ausztria és Magyarország a következő követeléseket állították fel: Szerbia állítsa vissza a katonai állományát az 1908-iki állományra, a határszéli csapatokat hívja vissza haladéktalanul, Bosznia és Hercegovina dolgaiba ne avatkozzék soha és kötelezze magát a békés szomszédságra. A külügyi hivatal határozottan kijelenti, hogy Ausztria és Magyarország nem akarják megaláztatni Szerbiát, viszont biztosítékot kívánnak arra nézve, hogy valahára rend és béke fog a Balkánon uralkodni.

Ausztria és Magyarország nyilván nem hisz abban, hogy Szerbia a fenti követeléseknek aláveti magát. Készüldéseit folytatja, sőt maga Ferencz Ferdinánd szombaton elutazott Péterváradra, ahol háboru esetére az osztrák és magyar hadsereg főhadiszállása lesz.

A szerb kérdés György király lemondásával valamivel bonyolultabb lett, mert most már az osztrák nagybatalmak, de maguk a szerb államférfiak is attól tartanak, hogy Szerbia véres forradalom küszöbén áll. Ausztriának és Magyarországnak ez esetre is el kell készülnie. Mert egy szerb forradalom, tekintetbe véve a folytonos pánszláv igatásokat, veszélyezteti az osztrák és magyar érdekeket.

Lapunk már sajtó alatt volt, mikor egy újabb kábelsürgöny azt hozta hírről, hogy Oroszország is elpártolt Szerbiától, s így ennek alá kell vetnie magát az osztrák és magyar követeléseknek. E hírrel kapcsolatosan azt is jelentik, hogy Péter király családjával együtt végleg elhagyja Szerbiát.

BÁNYÁSZOKÉRT.

Jobb óvintézkedések a jövőben.

Az a körülmény, hogy évente sok ezrével hullanak el Amerikában az emberek a munka csatamezején, végre felrészta az eddig alvó vállalkozókat is. Különösen a bányamunkák körül alkalmazandó óvintézkedésekkel akarják leapasztani a szerencsétlenségek számát.

Storrs A. H. scrantoni mérnököt tanulmányutra küldték Európába. A mérnök most érkezett vissza. Különösen Belgiumban és Franciaországban tanulmányozta az ott alkalmazott óvintézkedéseket s azt mondja, hogy ezeknek Amerikában való meghonosításával számos szerencsétlenségnek lehetne elejét venni.

Ez a kijelentés súlyos vádként nehezedik az amerikai bányatulajdonosokra, mert igazolja, hogy ezek merő fukarságból követték el az ilyet, hogy az elmúlt években annyi emberéletet.

A BEVÁNDORLÁS NAGYOBB.

NYOMORGÓK SZÁMÁNAK GYARAPODÁSA AMERIKÁBAN.

Hasztalan emeljük fel szavunkat hétről-hétre annak kimutatására, hogy az Egyesült Államok ez idő szerint alig képesek kenyeret adni azoknak a millióknak, akik Amerika földjén élnek s hogy nyomorúságba rohannak ennél fogva azok, akik idevándorolnak. A kivándorlási ház megint elfogta az embereket a vén Európában s az emberek ezrei nyitott szemmel rohannak vesztükbe.

A gazdasági fellendülés, melyet a világ méltán elvárt a republikánus győzelemtől, majd a republikánus elnök beiktatásától, még mindig a jövő álma. Az Egyesült Államok iparának minden vonalán leszállítják a munkabérek, ami azt jelenti, hogy a munka — legalább ez idő szerint — elvesztette az értékét s hogy a vállalkozók még csak nem is gondolnak arra, hogy ipar-telepeiken felyegjék az üzemet. Annál csodálatosabb, hogy az Európából idevándorló hajók képtelenségnek bizonyulnak a sok kivándorló szállítására. A lefolyt héten körülbelül harmincz ezer ember érkezett Európából a new yorki kikötőbe s ez így van hétről-hétre, sőt hiteles forrásból arról értesülünk, hogy a jövő hetek bevándorlása az eddigit jóval felül fogja múlni. Januárius elejé óta, tehát három hónap alatt százhuszonháromezer bevándorlóval több érkezett ide, mint tavaly ugyanazon időtartam alatt.

Bennünket az éjt leginkább gondolkozóba, hogy a magyarországi bevándorlás kezd megint ijesztően nagy arányokat ölteni. Három-négyezer ember érkezik ide minden héten a biztos, az el nem kerülhető nyomorba.

Lapunk egy munkatársa a pénteken beérkezett Carpathia utasait sorra járta. Megkérdezte tőlük, vajjon nem-e tudják odahaza, hogy most Amerikában nincsen keletje a munkásnak s hogy sok százezerre megy azoknak száma, akik nem tudják megkeresni a betevő falatot. Az e kérdésekre nyert válaszok egyszerűen megdöbbentők.

A kivándorlóknak majdnem mind-egyike még elindulása előtt tájékozva volt az amerikai gazdasági viszonyok felől s ha mégsem rettentek vissza a kivándorlástól, ez a saját bevállalásuk szerint azért volt, mert odahaza egyáltalán nem bírtak megélni s abban reménykedtek, hogy a hatalmas Amerikában csak jobbra fog fordulni a helyzet, ha mindjárt rossz is a jelenben.

Ezek a válaszok azt mutatják, hogy nem a pénzvág, nem a jobb keresetre való kilátás hozza ez idő szerint Amerikába a magyarok ezreit, hanem az a sovány remény, hogy talán mégis fognak kenyérré akadni.

Irtózatos vád ez a magyar kormány ellen. Annál irtózatosabb, mert egyépp ma beérkezett kábelsürgöny szerint a háborura való előkészületekre száznegyvenmillió dollárt költött Ausztria és Magyarország. A kis Szerbiának esetleges megleckéztetésére egy kézmozdulatra birtak száznegyven

millió dollárt előteremteni. Magyar iparnak, magyar kereskedelmi életnek létesítésére s ezzel megakadályozására annak, hogy hétről-hétre a biztos nyomor másik nyomorba kergesse a magyarok ezreit, erre a magyar kormány-nak, a nemzeti kormány-nak nincsen pénze.

Eddig azzal védekeztek odahaza, hogy a pénzvág ellenállhatatlanul magával ragadja az embereket s hogy ennél fogva nem lehet megakasztani a kivándorlást. Most pénzvággyról szó sem lehet. Most kenyeret, száraz kenyeret akarnak munkájuk után a kivándorlók. Hát már ezt sem bírja megadni a dolgozni akaró magyar embernek a nemzeti kormány akkor, a mikor ijesztgetési czélokra száznegyvenmillió dollárt tud költeni?

VERHOVAY-EGYELET.

Közeledik az évi fögyűlés.

A Verhovay betegsegélyző egyesület zajtalanul működött mindeddig. Annál nagyobb a meglepetés azok számára, akik a csendes működésben nem hisznek, hogy ez az egyesület annyira tért hódított s annyira megszilárdult, hogy közel tízezer taggal fog a Pittsburgban június hónapban megtartandó közgyűlés elé járulhatni.

Azon a fögyűlésen, melyet nagyokosan oly helyen tartanak meg, ahol egyáltalán nem mérnek szeszest italt, üd- vös ujtásokat fognak a delegátusok megpendíteni, oly ujtásokat, amelyek nemcsak a tagokra, de az összmagyarságra nézve üdvöseknek fognak bizonyulni.

A new yorki fiók a múlt héten választotta meg a delegátusát Bokor Ferencz személyében.

ASSZONY VILLAMOS SZÉKBEN.

Egy brutális gyilkosság története.

Mikor ezek a sorok napvilágot látnak, Farmer Mary asszony a New York állambeli Auburnben a villamos széken megbűnhődte azt a brutális gyilkosságot, melyet az elaggott Brennan Sára asszonyon végrehajtott.

Farmer Mary és férje, néhány hetes egyetlen gyermekük számára akarták megszerezni Brennan Sárának Brownsville közelében levő fekvőségét. El is lopták tőle a telekkönyvi kivonatot s ennek meghamisításával gyermekük nevére iratták át az ingatlant. De mindig rettegésben éltek, hogy turpisságuk kiszül. Elhatározták tehát az öreg asszony meggyilkolását. Az elmult esztendőnek április 23-án Brennan Sára ellátogatott Farmeréhez, mire Farmerné baltacsapásokkal megölte a gyanútlan látogatót. Farmer erre egy börtönbe csomagolta a hullát s a folyóba akarta hajtani, de e tettének végrehajtásában a folyó partján játszadozó gyermekek megakadályozták őt.

Néhány nappal később a gyilkosok a hamisított okmány alapján elkergettek az öreg Brennann tulajdonából. Ez a lelketlen tett gyanút keltett, a hatóság nyomozott s mikor a hullát tartalmazó börtöndöt megtalálta, a Farmer-féle házaspárt elfogták.

Ugy hírlik, hogy Farmer Mary kivégeztetése előtt azt vallotta, hogy férjének a gyilkosságban nem volt semmi része. A bűnös asszony e vallomással ugyancsak halálraítált férjét akarta megmenteni a haláltól.

Németh János

V. CSASZARI ÉS KIRÁLYI KONZULI ÜGVIVŐ, A LEGRÉGBB ÉS LEGMEGBIZHATÓBB PÉNZKÜLDŐ ÉS HAJÓJEGYELÁRUSÍTÓ BANKÁR AMERIKÁBAN. A HONFITÁRSÁK MINDEN NEVEN NEVEZENDŐ ÜGYEIBEN LELKIISMERETESEN JÁR EL ÉS EZERT MINDENKI TELJES BIZALOMMAL CSAK HOZZA FORDULJON. ARJEGYZÉKEKERT, BORITÉKOKERT, VALAMINT MINDEN FELVILÁGOSÍTÁSÉRT IRJON E CZIMEN:

John Németh, Banker, 457 Washington St., New York, N. Y.

MAJNAK AMERIKÁBAN.

KONZULI ÁTHELYEZTETÉSEK. Említettük lapunk előző számában, hogy Nuber Sándor chicagói főkonzul New Yorkba helyezték át főkonzuli minőségben. A megüresedett chicagói főkonzulátus élére *Szilvesztri Hugó* nevezték ki, aki eddig Clevelandban működött s ott a magyarság körében közkedésnek örvendett. Clevelandba pusztakéri *Forster Pál* báró megy mint konzul.

Grivicie György, aki *Hoening O'Carroll* báró távozása óta mint főkonzulátusi ügyvivő szerepelt New Yorkban, Nuber Sándor főkonzul ideérkezése után valószínűleg elhagyja New Yorkot, habár eddig ez irányban intézkedés még nem történt. Lovag *Grivicie György*, amióta bizonyos befolyásoktól felszabadította magát, ugyancsak a magyarsággal való érintkezést, a közéletet vette magától olyannyira, hogy New Yorkból való távozása mindenkit sajnálatot fog kelteni.

A NEW YORKI MAGYAR MENHÁZ. A new yorki magyar menház számára a Pearl és Moore street sarkán megvett házat nemcsak át fogják alakítani a menház céljainak megfelelően. Az építkezés végrehajtására kinevezett bizottság csütörtökön ülésezett s ez ülésen nézték át a beérkezett pályázatokat. Valószínű, hogy *Fuchs* építőmester honfitársunkra fogják bízni az átalakítás munkáját, a melyre nézve a tervek *Roth Imre* műépítész készítette.

AZ AMERIKAI MAGYAR TÁRSASKÖR MATINÉJA. Említettük, hogy az amerikai magyar társaskör vasárnap, április 4-én délután a tompkins square-i nyilvános könyvtár nagyszobájában matiné rendez. *Singer Mihály*, a *Bevadóról* szerkesztője fog felolvasást tartani, *Karacs Imre* fog énekelni és *Féjer József* hegedűművész fog hegedűszólamot játszani. Ez a legfiatalabb new yorki magyar egyesület, amelynek élén *dr. Kern Ferenc* fogorvos áll, külföldi és hazai utazásokat tűzte ki céljá s így a felolvasásokat állandósította.

A BRIDGEMONTI MAGYAR KERESZTÉNY IFJUSÁGI KÖR vasárnap este a saját helyiségében társasestélyt rendezett, amely minden tekintetben kitűnően sikerült. Az elnöki

megnyitót *Bölcsházy Ferenc* tartotta, *Farkas János* szavalt, majd *Harsányi István* ref. lelkész tartott érdekes felolvasást. *Ratzenberger Ilona* és *Ádám Sándor* énekeltek, mire az angol keresztény ifj. körének titkára, *W. S. Lacy*, nagyon megtapsolt angol beszédet mondott. Utána *Madarász György* a „Kis törpét” szavalt, majd ismét *Ratzenberger Ilona* és *Ádám Sándor* énekeltek, *Bodnár Ferenc* monológot adott elő és végül *Guál Ilona* és *Sötér József* a csárdást mutatták be. Felémeltésre méltó, hogy a díszleteket *Hegedűs Ottó* magyar festőművész festette.

MÁRCZIUS TIZENÖTÖDIKE YOUNGSTOWNBAN. Kissé megkésve értesítünk bennünket arról, hogy minden külső fény és pompa mellőzésével, mégis fenséges és lélekemelő módon ünnepelte meg márczius idusát a youngstowni magyarság. Az ünnepély folyó hó 14-én este a református templomban s annak mellékhelyiségeiben folyt le. Az istentiszteletet *Nt. Hankó M. Gyula* ref. lelkész végezte, melyen költői lélekkel magasan szárnyaló imát mondott drága hazánkért, annak függetlenségéért és szabadságáért. Az énekkar „Erős várunk a mi Istenünk” kezdetű zsoltárt énekelte. Istentisztelet után az ünnepelő közönség a templom alatt levő helyiségbe vonult, ahol az Erzsébet-negyvet teastélyt adott.

Nt. Hankó M. Gyula lelkész ur mondotta az ünnepi beszédet, valószínű márczius idusának jelentőségét, igazi, hamisítatlan hazaszeretetre buzdította a messze idegenben élő honfiakat és honleányokat. A lángoló hazaszeretettel áthatott magasröptű beszéd mélyhatást tett az ünnepelő közönségre; sokak szemében ott rezdült a harmatnál és kristálynál is tisztább könnyű, melyet a szónok a hazaszeretet varázserőjével a jelen voltak lelkéből váltott ki. Az ünnepi beszéd után *Szó István* tánciskolájának növendékei szavaltak el a szebbnél-szebb hazafias költeményeket s énekeltek lelkes magyar dalokat. Valamennyi szereplőt nem emelhetünk ki, mert arra nincs terünk, bár egy-egy megérdemelné azt. Mégis külön meg kell emlékeznünk *Belenszky János* nérol, *Szakács Viktor* nérol, *Szó István* nérol és *Jó Miklós* nérol. Szavaltukkal a szó teljes értelmében leköltöttek a hallgató közönséget s magukkal

nem egymáshoz illő emberpárok. Minnek kölcsönösen még nagyobb pokollá tenni az életet, mint aminél inkább! Különösen az asszony hagyja ott minden körülmények között azt a férfit, a kit nem szeret többé. Az asszony tisztessége, a ház becsülete! Már a római jog mondja: Pater est semper incertus. Hány családba lopnak be kakukfiókat a becsutlen vagy csak könnyelmű, léha asszonyok. Hány jogos örökösnek vagyonát, nevét kell megosztani így az apa kosarába esett, szedett-vedett ivadékokkal. Még szerencse, ha a modern szerelmek alapján utód nem következik, mert hiszen csak nemrég énekelte meg a mi kitűnő költő-papunk, *Szabolcska Mihály*: „Falunkban sok a nász nagyon — de alig van keresztelvény...”

Sok a virág, — fehér, piros, tüzszínű, égő, bíboros, szerelmes éjszakák köde, tejfehér hajnalok világa hirdető örvényes tavasz, ver sacrum, tégged... Égő, bíboros virág — lángoló színű, mint a szerelem, — mint a vér.

Régi történet ez is. Nógrádi öregektől hallottam, akiknek élénken sűrűdött emlékezetébe. Az ipolymenti chronique scandaleuse egyik érdekes lapja — amelyen régen elfakult, elhalványodott már az írás.

A hatvanas évek derekán vármegyei tisztviselőt viselt X. uram. Kényerének javát, igaz, már megette, de jó magabíró, erőteljes, egészséges férfi volt. Olyan, amilyenről azt szokás mondani: még háromszor is átugorja a házat. Birta a munkát — a mulatást is! Versenyt dolgozott a fiatal, modern mérnökökkel. Mert hityimatyimókus, azaz ódsian hites matematikus volt X. bátyánk. Versenyt dolgozott, de versenyt is mulatott a fiatal generációval, ha kirándultak Podluzsányba, meg a zselői forrásokhoz.

Felnőtt legényfiu, meg egy síheder tanulógyerek volt a háznál s kivált az előbbi, egyre hordta a sok vendéget.

— Lajos, te, nem jó az a sok léhűtő, gavallér hátrahozdító a háznál. —

Lelkészek és egy-
kátársak ne feledjék, hogy
KATARSZAK HÍMZE... MAGYAR ZASZLÓ HIR-
DETI, hogy az egyedüli megbízható magyar
zásló- és jelvénykészítő
Perényi Béla
335 EAST 14th STREET, NEW YORK.
Írjon árjegyzékért és költségtérletért.

ragadták a honszerelmentől izzó lelkeket. Ezek közül is különösen kivált az arasznyi Jó Miklós, aki „Félre kislekűk!” kezdetű szavallatával mint szavalló-művész mutatkozott be. Lányan esengő, de azért hatalmas hangja betöltötte a terem legkisebb zugát is és a költemény szabatos és hatásos előadásával elbájolta a közönséget. Ha tanulmányait ugy folytatja és a dícséret nem teszi elbizakodottá a kis embert: még büszkesége lehet az amerikai magyarságnak. Ha még megemlítjük, hogy az ün. élyen a youngstowni magyarság fele szetkülönbség nélkül volt jelen, hogy befolyt jövedelmet a ref. és kath. e. ázaknak adományozza az ünnepélyt rendező négyzet, hűségesen beszámoltunk az ünnepéről.

MIKOR A FÉRJ NEM ELEGÉGE „MÜVELT”. A szabocsmegyei mándoki illetőségű *Bayer Miklós* odahaza egész boldogan élt feleségével, *Bayer Zsuzsánnával* s nyolcz esztendő előtt kijött Amerikába s New Yorkban telepedtek le. New Yorkban Zsuzsanna asszony arra a meggyőződésre jutott, hogy férje nem eléggé — művelt. Kerestett tehát műveltebb társaságot s ezt meg is találta *Szeles Pál* személyében. Míután azonban *Bayer Miklós* állítólagos műveltlensége dacára is belátta, hogy a felszarvazott férj szerepe éppenséggel sem irigylésre méltó, megbízta *Hunfalvy Hugó* magyar ügyvédet a válóper megindításával a hűtlen asszony ellen. Most tárgyalták le az ügyet *Tunar* törvényszéki bíró előtt, aki ki is mondta a választ.

A NEW YORKI MAGYAR REPUBLIKÁNUS KLUB BÁLJA. Pénteken tartotta meg a new yorki magyar republikánus klub az ővi bálját, a mely úgy látogottság, mint a jelen voltak minőség tekintetében elsőrangú siker volt. A new yorki magyar republikánus klub az amerikai magyar közélet egyik legkiválóbb tényezője már csak azért is, mivel ez a klub irányította a magyarságra a figyelmet s ez a klub az, mely a választások alkalmá-

val jelét adta annak, hogy az amerikai magyarok politikailag érettebbek bármelyik idevetődött nemzetiségénél. Ennek köszönhető, hogy államférfiak és politikusok figyelemre méltatják, sőt személyesen is résztvesznek a klub által rendezett minden ünnepségen. A bál alkalmából *Root Elihu* volt külügyminiszter, *Hughes E. Károly*, New York állam jelenlegi kormányzója megleghangú leveleket írtak *Braun Már-*

ni. Ő is ott lakott a megyeházán, ahol a hites matematikus ur. Még az ajtajuk is egy gangra nyíltott.

Mikor hivatalos dolgaival ekészült... i Miska, rendesen beugrott X-ékhez. Többször úgy tett, mintha a pajtását keresné, de biz' otragadt akkor is, ha az asszony egyedül volt otthon.

Lassanként valami bizalmasság fejlődött ki X-né meg... i Miska között. A szép asszony egy kicsit anyáskodott is felette. Rendre rakta néha fehérneműit. Itt-ott egy gombot is felvarrt a mellényére vagy a leszakadt rojtot a nyakraválójára. Anno akkor, Nógrádban még viselték az attilát, magasszárú eszimat, meg fekete selyemkravátlit, amelybe fehér szállal az ország címere volt kivarrva.

Trefált, kacagott a jókedvű asszony, ha... i Miska belábatlankodott utána a konyhába s ha palacsintát süttött, mindjárt a sütőről fordított le egyet az éhes gavallérnak.

Lassanként azonban úgy vedődött észre, nem annyira éhes, mint inkább szomjas volt... i Miska. Szomjas a szép asszony eskőjára, akinek érett bájai napról-napra kívánatosabban tárultak a legény elé. Hosszu, végtelen nyári délutánokon, mikor a jól befirhangozott, félhomályos nappaliban a ripasz diványon egymás mellé telepedtek, egyre süröbben beszéltek szerelméről. Miska idézte Petőfi, meg Tóth Kálmán verseit és mindinkább szorongatta X-né patyolat kezét. A teoriából így ezvektek át lassacska a szerelem practicumára.

Már a verebek is... i Miska meg az X-né dolgát csiripelték, amikor a mérnök ur még egészen nyugodtan manipulált a körzőkkel, csinálta a planumokat s ment ki a határba a figuránsokkal, nehogy a más mesgyéjén hiba essék. Szegény Lajos bátyánk még csak nem is sejtette, hogy meggázolta már akkor az ő mesgyéjét a nyalka gavallér. A gyamnak még csak szellője se érte a minden férfi-kebelben szunynyadó féltékenység parazsát. Esténként még ő invitálta, ő marasztotta

Figyelmeztette egy-két csendesebb vérére, öreg barátja a mérnök urat. — Mi a manónak traktáld őket — eteted, akár a patkányokat, hogy még jobban oda kapjanak.

X. Lajos bácsi vidáman legyintett a kezével:

— Ejha, ne legyen arra gondotok. Eleget dolgozom én, mulathatok is egy-egy kicsit. Vén emberek közt egészen megszavanyodik a vén ember! Meg aztán a fiaim, az asszony is szivesebben látják a vig, jókedvű fiukat, mint azokat a morgó medvéket.

A tanácsolató, aggódó, becsületes régen morgó medvék egyre jobban el is maradoztak az X. mérnök házából. Csak fejesóválya mondogatták a kuglizóban, savanyuzvíz mellett:

— Hja, persze, persze, a fia, no meg az asszony... hogy jobban mulat a kurjengató, duh... legényekkel, akikkel az a meggyult gazda versenyt dalolja a kukó zahajtás nótát.

X-né, noha a tisztviselő-fia volt, még mindig helyre asszony számba ment. Afféle vérbéli kicsattanó arcu, kicsattanó kedvű, duzzadó keblű, ringó csipőjű magyar menyecske. Olyan, amilyenekről tréfás szomorúsággal daloltatták ősapaink:

*Szép asszonyok, jónak —
Jó járásu lónak,
Hej, kár meg öregedni...*

De X-né nem is igen akart megöregedni. Pesten varratta a ruháit s a fényes, selyemtaffota-derék csak úgy patogott, amikor a szobaszusz egy kicsit nekigömböly... 35 termetét a módi miderbe préselte. Piros rózsza ékesítette a kalapját s a sok szalag, fodor, csipke, ideo-bodor, meg repült utána a lanya szélben, mikor legény-fával gavallér gárdájával végigsétált a fűtözán.

Legbuzgóbban isérgette X-né... i Miska, fiának belbarátja. Nyalka legény volt, s alma is leginkább akadt a szép asszony körül legyesked-

Alapítottatt az 1889-ik évben.

Egyesült erővel.

JACOB KLEIN

MAGYAR BANKHÁZ, HAJÓJEGY- ÉS KÖZJEGYZŐI IRODA.

A PENNSYLVANIA VASÚTTÁRSULAT EGYESÜLŐ MAGYAR FŐBÜNYKÉSE

1340 PENN AVENUE, PITTSBURG, PA.

287 SIXTH AVENUE, HOMESTEAD, PA.

DUQUESNE, PA.

KÖLCSÖN PÉNZT az ó-hazába gyorsan, és biztosan; a legrovidebb időn belül késbesítjük a pénz kiutalását igazoló eredeti postai feladó-vevényt.

VESZÜNK ÉS ELADUNK külföldi pénzeket. Pennsylvania állam bankházainak nagy részét mi látjuk el haza pénzzel. Pénzket elfogadjunk megörzés végett és fizetünk kamatot; kívánságára elhelyezük bármely hazai bankban, vagy a Magyar Királyi Postatakarékpénztárban és beszeresszük az eredeti betétkönyveket.

ELADUNK HAJÓJEGYEKET bármely hajóra a hajótársulatok eredeti árain és nagy kiterjedésű összeköttetésünkkel fogva utasaink mindentit a kellő védelemben részesülnek.

JOGI KATONAI, TELEKKÖNYVI ÉS HAZAI PERES ÜGYEKBEK szakértelm-mel, gyorsan és pontosan járunk el.

Írjon árjegyzékért e címre:

JACOB KLEIN

1340 PENN AVENUE,

PITTSBURG, PA.

SUSSMAN S. VILMOS

INGATLAN-ELADÁS ÉS BIZTOSÍTÁS.

KÖLCSÖNÖK INGATLANOKRRA.

Telefon: 5522 Broad.

42—44 BROAD STREET,

38—40 NEW STREET,

NEW YORK.

részt a mulatságon. Ott volt továbbá *Grivicie György* new yorki és *Thodorovic Tódor* philadelphiai konzul. A csárdásverseny kitűnően sikerült. Az első díjat *Karacs Ilonka*, a másodikat, *Klein Janka*, a harmadikat *Krémer Erzsé* nyerték el. A férfiak közül *Hermán Károly*, *Krausz Pál* és *Hofman Sándor* nyertek díjakat.

A mulatság, mely szépen jövedelmezett a magyar menház javára is, a kor reggeli órákban ért véget.

„A DRÓTOSTÓT” SZTRÁJKOL. Nem azokról a turóczi és trencsénmegyei gyerekekről van szó, akik bejárják a világot, hanem arról a drótosztóról, amelyet *Lehár Ferenc* hozott a világot jelentő deszkákra s amelyet a

legjobban a léha fizeköt. Még ő biztarta legjobban, dalolja a divatos nótát:

*Madár az ágon, virág a fákon —
Kap a legény a csalja láncon...*

Meg azt a pajkosat, amelyeket a gömőri kujonok hoztak elmúlt farsangon:

*Re-ektor uram
Ká-kápostája...*

Észre se vette, hogy villan össze két szempár, mikor odaért a Miska gyerekek:

*Gyűjjön be rektor uram,
Nincs itthon az én uram —
Sötétbe...*

De mikor egyszer, alkonyattájt, a nappali ripsz diványán nagyon is bizalmas közelségben kapta Miskát oldalbordájával, hirtelen összeszaladt a szemöldöke Lajos bátyáknak.

— Mi a ménkűt csináltak idebent ilyen remek időben? Mért nem mentek a kertbe, Kálmán is ott van, meg a szomszéd T. lányok.

Az asszony — ők mindig hamarabb feltalálják magukat s mindenre találak kadencziát — gyorsan felkapta az ölében heverő divatlapot s a két borítékra mutatva, elfogulatlan nevetéssel szólt:

— Ezen a sakkrejtvényen kilóndunk már egy óra hosszat, azért nem mentünk ki, de már belefáradtunk a fejte- resnek. Éppen menni akartunk, ugy-e, Miska?

... i Miska félrefordította a fejét, ugy dunnyogott valamit. A legkívívnyabb férfi is ügyetlenebb ilyen helyzeteknél, mint a legbecsületesebb asszony. Az asszonyt a kissé velük született, de beléjük is nevelt hypocrisis rendszeren átsegíti az ilyen kinos helyzeteken.

X-né is felugrott a pamlagról, végigsimított ruhaderékának egy kicsit meggyúrt csipkén s lopva egy pillan-

Tárcza.

PITTSBURGI TEMETÉS.

A FÉRJ BOSZUJA.

Írta: gróf *Vay Sándor*.

Az emberi lelket gyötör, maró, megsemmisítő szenvedések között egyik sem olyan rettenetes, mint a féltékenység. Nemcsak a lelket törí össze, hanem megemészt, megőrli a legerősebb testi szervezetet is. Az agyvelőben elnyom minden más gondolatot. A féltékeny ember éjjel-nappal csak egy gondlattal vívódik: megcsalja szerelmének tárgya. És ott a kínzó gondolatól nincs nyugalom — és abból a kínzó nyavalyából nem is lehet kigyógyulni.

Nehéz a választás, mit lehet könynyebben elviselni? Azt, ha a féltékeny ember s a hálvtát is gyötéri, ha ugynevezze: szeszénal csinál, avagy ha dacozsan, moran llygat, magába zárja az égő, hennal légetőbb kint és belül emésztli a pusztító nyavalya.

Egészen okatlan féltékenység — legalább szerintem — nincs is. Mert ha egyéb nem, gyakran a látszat is átáptat a „zöldszemű szörnyetegnek”. Az igazán vérbeli Othello féltékeny a multra, a jelenre, sőt még — Eulenspiegelként — a legboldogabb perczekben, csókos gyönyörök között is eszébe jut: hátha megcsal? Hogy alaptalan féltékenység alig van, támogatja úsapánk sok jóízű példabeszéde: Nem zörög a haraszt, ha a szél nem fújja. — Kutya van a kertben. — Asszonyban, lóban egészen megbízni sohasem tanácsos.

Legboldogabbak a Dandin Györgyök. Szarvaiktól már a város kapuján is alig férek ki. Gyalázatukat mindenki látja, röhögi, csak ők járnak kelnek mosolygó ábrázattal és hisznek és biznak rendületlenül.

A mi nyűg házasságunk nehézzé teszi az életet. I. Ármilyen nehézzé is, mindig jobb még csak abborro et mensa is, elhagyják egymást a

new yo
llona,
ott a
detlen
is a fiz
békés
a váll
csapat

MA
ÁLLIT
művés
általa
lítás s
száma
sóink

FE
Vettül
Tisz
lok, ab
tó hely
idegen
találta
munka
vást, a
je ad,
vissza
szülőh
júket

Bereg
féle hi
„Szer
trális
velő f
pén ez
kérelm
lelkipe
alatt f
almás
ten.

A N
niszter
1.
esedék
sig a
2.
alól is
3.
mellék
haszná
szintén
re eng

4.
közégy
A b
1600 s
korom
a birt
mint a
korona

tást ve
log-e
Nincs-
ladt, v
a pás
mertő
szenta
bal s
be, utá
ző érte

Ett
nem t
nök u
volna
lanság
csendé
asszony
mikor
otthon

X.
csak u
olyan
ka ur
térően
vill ho
A M
ta sen
tyánk
borbél
gött, e
egyre
kon.

Az
a kávé
urak
mellet
tenni.

— E
számá
mit ő
a men
háza

Egy
datok
... i M
... i M
dolog
rombo
skand

És
X. ur
egy ki

new yorki orfeumban adnak elő. *Thury Ilona*, ez a kedves magyar művész ott a primadonna s mivel több rendetlenül járt ki neki is, a többieknek is a fizetés, beszájoltak. A sztrájkot békés uton elintézték már, amennyiben a vállalkozó kiegyenlítette a színész-capat követelését.

MAGYAR MŰVÉSZNŐ KÉPKI-ÁLLITÁSA. *Bajlos Zelma* magyar művész New Yorkban kiállítja az általa készített festményeket. A kiállítás színhelye az ötödik avenue 431-ik száma s a tárlat megtekintését olvasóink figyelmébe ajánljuk.

FELHÍVÁS BEREGMEGYÉBŐL. Vettük a következő felhívást:

Tisztelt honfitársak! Azokhoz szölk, akik édes szülőházjukat nyomasztó helyzetük miatt elhagyták s messze idegenbe vándorolva talán jobblétre találtak is, de a mindennapi ferasztó munka után lepihenve, azt a megnyugvást, amit csak az édes szülőháza földje ad, sehoh sem találják fel s azért visszakívánczoknak s visszatérnének szülőházjuk keblére, ha volna hol fejüket lehajtani.

Beregvármegyében a gróf Schönborn-féle hitbizományi uradalomhoz tartozó „Szernye” nevű mintegy 8000 katasztrális hold birtoknak 30 község között való felosztását, egyben e birtok közepén egy új telepes község létesítését kérelmezni elhatározta a vidék népe, lelképásztora s körjegyzői vezetése alatt 1909 év február 16-án, Beregisalmáson tartott igen népes értekezleten.

A Nagyméltóságú Földmívelési Miniszter Urnál kérelmezni fogjuk:

1. hogy a vételár felérése után esedékes kamatokat a teljes törlesztésig a kormány vállalja magára;

2. hogy a birtokot az ártéri adó alól is mentesítse;

3. hogy a telepes község lakóház- és melléképületeit a meglévő épületek felhasználásával egyöntetűen építve, szintén 30 évi kamatmentes törlesztésre engedélyezze;

4. az egész birtok felosztását saját közegével díjmentesen eszközölje.

A birtok vételára katasztrális — 1600 pengyegőles — holiankint 525 korona és a telekkönyvezési költségek; a birtok még 15 évig adómentes, de mint árterés birtok után holdankint 4 korona 90 fillér ártéri adó esik.

A „Szernye” déli részén: Beregiszás város, a megye székhelye egy órajárányira, keleten: Nagy-Bereg, vasuti állomással félóra, ugy az északi mint a déli részről; Munkács városa egy és fél órajárányira van; a birtok határolva van északról: Makaria, Bárháza oroszajku görög kath. vallásu községek; keletről: Beregisfalva, N.-Bereg és Fornos magyar ref. vallásu; délről: Makkosjánosi magyar gör. kath. vallásu, és Gát magyar ref. vallásu; nyugaton: Dercen és Fornos magyar ref. vallásu községek között; sik fekvésű, fekete humusztalajú, váltógazdálkodás mellett alig igényel javítást s minden termény dusan tenyészik rajta, jelenben három tanya-gazdaságra van felosztva, északon Csány major; közepén Nyárasgorond; délen Csikógorond tanya; a középső tanya — ahol jelenben is a cseléd- és munkások száma 600 lélekre megy fel — van kiszemelve új telepes községnek, ahol legtöbb alkalmas épület van.

A telepes községben birtokvétele előjegyezhet alulírott nál bárki kívándorolt honfitársaink között, aki a vételár felét lefizetni képes s a gazdasághoz szükséges marhaállomány s más szükséges felszerelés beszerzésére megfelelő pénzüsszeggel rendelkezik; az előjegyzést a telepes községbe nyugodt lelkiismerettel ajánlhatom s jelezhetem, hogy eddigél 40 család 800 holddal jegyezve is van már.

Pénzküldemények *Hrehus Gyula*, beregmunkácsi takarékpénztári igazgató címére küldendők. Részletesebb felvilágosítással szivesen szolgál: *Makaria*, 1909 márczius 6-án, U. P. Beregisalmás, Hungary, hazafias üdvözléttel: *Laurisín Agoston*, gör. kath. lelkész, a végrehajtó-bizottság ügyvivője.

A BURDOSHAZ TITKAIBÓL. *McKeesportból* értesítik lapunkat, hogy ott a burdosélet megint megásta egy család nyugalmának, boldogságának sírját. *Szűjbert Lajos* mekeesporti honfitársunk házához vetődött ugyanis valami *Stulsz József* nevű fiatal ember, aki annyira megzavarta az asszony fejét, hogy ez megfelleledkezett az oltár előtt tett esküjéről, megfelleledkezett a hét éves boldogságról, melyet derek férje biztosított neki, megszökött *Stulsz Józseffel*. A hűtlen assz-

zony magával vitte gyermekét és férjének 300 dollárnyi vagyonkáját.

A NEW YORKI FŐPOSTÁN LEVŐ KÉZBESÍTHETLEN MAGYAR LEVELEK. 58 Baum Alex, 84 Belicay Mrs. Annie, 110 Bernitzky István, 146 Bold Anton, 188 Burghardt Verona, 242 Dragutz Vincze, 294 Dusan U., 304 Egri Nándor, 349 Fleischman L., 367 Fichtig Charles, 429 Geosits József, 449 Goidics András, 474 Goterer Jakob, 494 Guldner József, 564 Horak József, 579 Illek József, 620 Kabzan János, 648 Karacs Helene, 691 Kneipp B., 730 Kohn József, 756 Kovács B., 791 Lakatos Mihály, 816 Lemli János, 845 Lieb Péter, 874 Mahler Adolf, 931 Mészáros Katalin, 976 Kardos Mórné, 1009 Nemes G., 1058 Paolleny Miss Padaes, 1094 Podhorecsny János, 1148 Riegl Ignác, 1184 Rosko József, 1194 Rubens Victor, 1243 Shancara Stefan [2], 1284 Savic Milivoj, 1322 Steiner Sarolta, 1345 Scher Herman, 1380 Silber Izsák, 1395 Simonics János, 1431 Schönfeld H., 1475 Tabak Max, 1520 Urban Stefi, 1554 Walent Elisabeth, 1587 Wesman Miss J., 1633 Zatrach Andreas, 1646 Zicherman O. S. E. M. Morgan, postamester.

SZEPESSY PLÉBÁNOS FECSŐ IMRE LAPTULAJDONOS ELLEN. Botrányper játszódik most le a clevelandi bíróság előtt. Abból a lelketlen hajszából kifolyólag, amelyet néhány év előtt indítottát *fő. Böhm Károly*, azelőtt clevelandi, jelenleg newark-i római kath. plébános ellen, akinek helyét tudvaleg *Szepessy Gyula* foglalta el Clevelandban, *Fecső Imre* „Magyar Napilap” című lapjában éppenséggel sem keztvűs kézzel simogatta meg *Szepessy plébános* urat. Ez utóbbi emiatt perbe fogta *Fecső Imrét* s már napok óta tárgyalják Clevelandban a magyarságnak és a magyar papságnak kevés diésőségére. A keresztkérdések tüzeben oly dolgok kerülnek napfényre, a melyeket jobb lett volna nem bolygatni. A tárgyalás még nincsen befejezve. Eredménye nem is érdekel ben-

KISZVÉNYES?
KÖSZVÉNY, CSONTSZAK AS, DERÉKFAJÁS ÉS ERŐLTETÉS ELLEN A LEGJOBB SZER A
Prof. Hager-féle Externin
1 üveg 25 cent. Postán 35 cent. Nagy üveg 50 cent. Postán 65 cent. Ha postán rendel, az árát 5 centes bélyegeken küldje be előre. — Egyedül kapható:
„VÖRÖS KERESZT” MAGYAR GYÓGYSZERTÁRBAN
8901 BUCKEYE RD és 89-1K UTCZA, CLEVELAND, OHIO.
A „Hasznos Tanácsadó”-t mindenki ingyen kapja. Irjon érte.

Aki a husvétli ünnepekre KITÜNŐ JÓ MAGYAR BORT ÉS PALINKÁT AKAR BESZEREZNI, AZ KÖLDJE BE RENDELÉSÉT
már most
A MAGYARORSZÁGI BORTERMELŐK ORSZÁGOS SZÖVETÉSÉNEK NEW YORKI KIRENDELTSÉGÉHEZ.
Levélczím: **Leopold Molnár, Pres.,**
200 EAST 10th ST., NEW YORK.
Állandóan raktáron tart Magyarországból importált asztali és csemegeborokat, Szamorodni és Tokaji bor, Szilviorümet, Borovicskát, Cognacot, pezsgőbort és kitünő magyarországi likő.

nünket. Akár *Szepessy plébános*, akár *Fecső laptulajdonos* győz, a magyarság minden körülmények között veszített.

PENNSYLVANIA, OHIO, INDIANA ÉS ILLINOIS államokba kitünő feltételek mellett keresünk OVA-DÉKKÉPES, ügyes utazó-ügynököket. Ajánlatok az előbbeni foglalkozás megnevezésével erre a címre küldendők: *Bevándorló*, 327 East 13 street, New York.

KERESZTELÉSEK MODOCBAN. Az Ohio állambeli *Modocban* tiszt. *Kardos József* magyar ref. lelkész a minap keresztelte Balázs névre a sajo-keszmetei illetőségű *Dudás Mihály*nak és neje, *Tóth Erzsébet*nek újszülött fiát. Keresztzülék *Losonczy Ferenc* és neje, *Mátyás Erzsébet* voltak. — Ugyanakkor keresztelte ugyancsak tiszt. *Kardos József* a tiszadobi illetőségű *Kalauz Sándor* és neje, *Losonczy Zsuzsanna* újszülött gyermekét *Gyula* névre. Keresztzülék *Tóth László* és neje, *Losonczy Juliánna* voltak.

NÉMETH JÁNOS, bankár, v. cs. és kir. konzuli ügyvivő, kiről amerikaszerzte mindenki tudja, hogy 30 évi működése alatt mindig honfarsai érdekében fáradozott, legújabbán ismét egy oly dologgal lép az amerikai magyarság elé, mely a legszélesebb körben érdeklődést fog kelteni. Gondos munkát és tekintélyes költséget nem kímélve, kiadta az Egyesült Államok és Canada legújabb térképét. Ezzel kapcsolatban egy Hasznos Utmutatót is szerkesztett, mely minden kérdésben felvilágosítást és hasznos tanácsokat nyújt. — A hazai kivándorlási és itteni bevándorlási törvényeket ismerteti meg az olvasót, utmutatással szolgál hazai katonai ügyekben, valamint az amerikai polgárjog elnyerésére nézve; érdekes adatokat közöl az Egyesült Államok lakossága, termelése és vagyon állapotról és számtalan más olyan dolgot tartalmaz, mely nemcsak érdeklődést kelt az emberben, hanem minden ügyben hasznos és értékes tanácsokkal is szolgál.

E csinosan kiállított *Térkép* és *Hasznos Utmutatót* minden honfarsának ingyen küldi meg *Németh János*, ha ezíránt hozzá írunk és postaköltségre 2 centes bélyegre küldünk. Irjanak ezért ily czímen:

JOHN NÉMETH,
banker,
457 Washington Street,
NEW YORK.

tást vetett a tükörbe. Vajjon nem csillog-e a szeme jobban a szokottnál? Nincs-e meg a szem körül az a gyuladt, veres vonal, ami néma árulója a pásztoróráknak? Aztán gyorsan megtörtülte arcát egy a szébeben készentartott rizsposros szarvasbőr-darab-bal s vígan, trallalázva, indult a kertbe, utána férje és Miska igen különböző érzelmekkel lépegettek.

Ettől a délutántól kezdve azonban nem tudott többé megnyugodni a mérnök ur. ... i Miska mintha elvesztette volna egy kicsit vidámságát, elfogultatlanságát. Mint a suskuson ért gyerek, csendesebb, bátoralanabb lett a szép asszony körsül s alig jött már a házhöz, mikor sejtette, hogy a fia vagy férje is otthon van.

X. bácsi egy izben meg is kérdezte, csak úgy tessék-lásséknak okáért, mért olyan ritka madár most náluk. Miska ur azonban szemét kissé lesütve, ki-terően felelt és sok hivatalos munkájával hozakodott elő.

A Miska látogatásainak ritkább volta sem nyugtatta már meg *Lajos* bátyánkat. Annál kevésbé, mert a *Mydas* borhélványának a nádjá egyre jobban zörgött, a csepütelegráf, vulgo pletyka, egyre jobban működött a gy... i portákon.

Az asszonyok összedugták a fejüket a kávé, kompótos uzsonnáknál, az urak meg a kaszinóban, a preferáncz mellett is ráérték egy-egy megjegyzést tenni.

— Haj, haj... Mondtuk mi a vén számárnak... most már egye meg, a mit összefofozt... „fiatal is — szép is a menyecske...” Kár a patkányokat a házba kapatni...

Egy-egy osztás közben, ilyen félmondatokból kialakult aztán X-nének, meg... i Miskának egész regénye. Akkor-tájban éppen a tetőpontra állt már a dolog s mint viharterhes fellegből a romboló szélvésznek, ki kellett törni a skandalum zivatarának.

És ki is tört, mert a sok félmondatt X. ur fölébe is eljutott végre s az ő, egy kissé nehézszen működő koponyá-

jában is gyorsabb tempóban szökeltek a gondolatok és ha későn is, felgyuladt eszének ama bizonyos spiritusz-lámpája...

Homályos októberi alkonyatban egyszerre csak elkezdett pakolózni. Térképeket, mérnöki szárazmokat rakott a táskájába s azt mondta a feleségének, megy Szécsénybe, hivatalos kiküldetésben. Megtörtént ez gyakran. Elhíhetette, meg se ütközött rajta az asszony.

Előállt a bricska, felkászolódott *Lajos* bátyánk. Még a bundát is feltétette az ülésbe. Hátha a hűvös szél ellen nem lesz már elegendő a Deák-szür!

A kocsi közéje esőrdített a két virgoncz lónak. Pántlikás, struceztollas kalapját megemelte a kocsi mellett bucsuzkodó tekintetes asszony előtt, aztán kihajtott a vármegyeház kapuján. A tekintetes asszony még csókot is jntett kövérkes kezével a távozó tekintetes ur után.

X. uram komor gondolatokba mélyedten vetette magát hátra az ülésben. Már akkor teljesen hatalmába kerítette a féltés ördöge, amelyik nem is hiába tépte, marczangolta szívét, lelkét.

Alig értek ki a városból, a szécsényi országútra, a csárda előtt megrántotta a kocsisa dolmányának a vitézkötését.

— Hajts be — fogj ki!

A legény szó nélkül teljesítette gazdája parancsát. *Lajos* bátyánk pedig beült a teljesen néptelen ivéba. Bort tétetett maga elé. De hozzá se nyult a hosszunyaku üveghez. *Józan* akart ma lenni. Szörnyűségezen *Józan*.

Mikor a legény kifogott, a bricskát meg betaszította az állás alá, — ne ártson neki a vékony szálu, nyirkos eső, — behívta magához a mérnök ur.

— Te, jól hallgasd meg, amit mondom. Eredj ügyesen, valahogy a város alatt, vissza a vármegyeházára. Puhátold ki, ott van-e a tekintetes asszony-nál... i Miska. Ha igen, akkor eredj be a szobámba. A falon lóg egy kard, akaszd le. Aztán keríts magad mellé egy czimborát s gyertek ide mind a ketten.

Micsoda kálváriát szenvedett végig *X. Lajos*, amíg a kocsi odajárt, azt se leírni, se megmagyarázni nem lehet. Azt csak az tudhatja, aki már ezt a torturát kiálta. Aki lelkével, szívvel kinapadra feszítve, számolta a perczeket, mikor sejtette, tudta, hogy a gyűlölt vetélytárs ott van imádottja mellett.

Öröklétnék tetsző idő volt az, amíg a kocsi odajárt! Kezére támasztott fejével nézett ki az egyre jobban homályosodó időbe a boldogtalan ember. Néha, egy pillanatra még fellobbant lelkében, a reménynek egy halavány csil-lanása.

— Hátha csak képzelődik. Hátha mégis ártatlan az asszony!

Sarkantyupengést hallott az ajtóban. Majd belépett, ázott kalapját rázogatván, a legény. A szegény palócz gyerek sápadt is volt egy kicsit. Nagy-on sajnálta az ő derék, becsületes jó gazdáját. Egy pillanatig hallgatott. Egyet köszörsült a torkán, aztán kirukolt a farbával:

— Hát biz' az... i Miska ifiur ott van ám. Kihallottam a hangját, ahogy végimentem a gangon. Nagyban dantóltak a nótát: „Jöjjon be rektor ura...”

X. Lajosnak agyát elfutotta a vér. Ugy érezte, taglóval ütöttek a homlokára. Sebzett vadként hördült fel, aztán rekedten ordított a fiura:

— Hol a kardom?

— Ehol e... meg a czimborám is kint vár az állásban.

A legény ezzel előmutatta a háta mögött tartott meztelen kardot, amelyet a mérnök ur kiragadt a kezéből és rohan vele az udvarra. Hideg, szürke ősi idő volt. A fagyos szél lehütötte egy pillanatra lüktető halántékát. Körülnézett a csárda néptelen udvarán s az egyik sarokban köszörül-követ pillantván meg, rászólt a két legényre:

— Élesítsétek meg ezt a kardot.

Olyan volt már az acél, mint a borotva. A szikrák csak ug röpökdték a homályban. Késő éjszaka volt már ekkor.

Talán soha életében nem hajtott se-besebben az a szegény palócz legény, mint akkor, amikor a gaz fiát itélkez-ni, becsületét megfoszulni vitte.

X. Lajos inkább halott volt, mint eleven, amikor bertek a megyeház udvarára. Leugrott a kocsirol, a két legényt meg odaállította a gang végére:

— Innen ne moczanjatok, amíg nem mondom!

Aztán megkopogtatta saját lakásának az ajtaját. Lassan, majd egyre erősebben. Semmi felelet. Egy pillanattal megállt a boldogtalan ember. Meg-törtülte verejtékező homlokát. A kiet-len, rettenetes éjszakai csendben most édes, pajkos, elfojtott asszonyi kacza-gás hangzott.

A mérnök nem ösmert többé kegyel-met. Vad, állait büdülettel ordította ei magát:

— Nyissátok ki... mindent dudok!

És mert mégse nyílt meg az ajtó, vál-lát nekivette s egyet taszított rajta. A régi, szuette alkotmányok kidől az egyik szárnya. Ezen a sen, elesre fent kardját magásra emelte, — mint a jogos boszúállás szelle: rontott be X. Lajos. Végigfutott az előszobán, be az ebédőbe, majd tovább...

Abban a pillanatban felnyílt a föld-szintű lakás ablaka s egy fehér alak ugrott ki — egy másik hasonló pedig rohan utána. Azonban még nem érhet-te el a párkányt, X. Lajos visszarán-tozta. ... i Miska volt. A lehető leg-fogyatékosabban és legfehérebb éjszakai pongyolában. Reszketett, mint a nyárfalevél a hideg- és az ijedségtől.

Ami ezután következett, egy pillana-tig tartott csak. És rettenetes volt. X. Lajos fölemelte a kardját s ahol ér-te, ott vágta, ütötte vele becsületének hitvány elrablóját. Ugy összekaszabol-ta, hogy véres csafatokban lógott róla a hus. Orra, füle keze... rteszójel hullott, mint az összeté- rongy, ha elszórájk a levegőben. ... i Miskát az-után, mikor összeesett, két legény nyalábra kapta. A halkokló ember csak annyit bírt mondani még:

— Vigyetek ki ebből a házból. Vigye-tek P. főbíró öcscsének a lakására...

Ugy is történt. Lélegzett sem volt már... i Miskában, amikor átvitték a mondott helyre. Három felcsér kötö-zte, varrta. Azt hitték, az estét se éri meg. De nem ugy történt.

Hónapok mulva mégis felgyógyult az összekaszabolt ember. X. ellen meg-indították a vizsgálatot vérengzés miatt, de annyi volt a terhelés tanu, hogy mint becsületének védelmében cselekvőt, egyhangulag felmentették. ... i Miska pedig áthelyeztette magát valahová az ország másik szélére.

A szomorú dráma hősnője, aki akkor éjnek éjszakáján egy szál felhárna-nban ugrott ki az ablakon s ugy futott egyik, az Ipoly mentén lakó ismerős-hez, évekig nem mutatta magát Nó-grádban. Hogy... i Miskára azonban emlékezett, mutatta egy szép, virágfü-zeres pohár, amelynek kellős közepén arany betűkkel állt: Emlékül, 1863. október 25-ikére.

Megfejtethlen rejtély az asszonyszi-Néha éppen azt nem szereti, aki ért mindent áldoz, ellenben ahhoz ragas-kodik törhetetlenül, aki legfeljebb lé-ha vágyának kielégítésére használja fel s akiért minden mocskot, szennyet, megaláztatást eltűr, de szakítani nem tud, — amíg csak a sors nem lép köz-be oly rettenően brutális igazságszol-gáltatással, mint az X-né esetében.

... Az Ipoly fehér csillámlo habgyü-rüi pedig futnak, futnak tovább, egy-másba ölelkeznek és sutognak emberi szenvedésekről, emberi nyomoruságról, amely minden időben egyforma volt és marad.

SZABADALMAKAT
Kieszközöl bel- és külföldön s azok eladását és értékesítését követelti
Herzog Zsigmond
az Egyesült Államok szabadalmi hivatalá-ban bejegyzett szabadalmi ügyvivő és a bu-dapesti kir. műegyetemen végzett okleveles mérnök. 116 NASSAU STREET, NEW YORK. Eto és vasárnap 955 Second Ave.

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelenik minden KEDDEN és PÉNTEKEN.
Munkatársai és kiadói: SINGER MIHÁLY.
Főszerkesztőség és kiadóhivatal:
227 EAST 13th STREET, NEW YORK.
Telefonszám: 4350 ORCHARD.

Tóth Béla úr egész New Jersey állam területére van a Bevándorló képviselőjével megbízva.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:
New York város egész évre..... \$2.-
Egyesült Államok egész évre..... \$2.50
Magyarország egész évre..... \$4.-

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every TUESDAY and FRIDAY.
Edited and published by: MICHAEL SINGER.
Editorial Rooms: 327 East 13th St., New York.
Telephone: 4350 ORCHARD.

Mr. Adalbert Tóth is the authorized representative of A Bevándorló for the entire State of New Jersey.

Johnstown offices: 316 Chestnut street.
Manager: Emil Dzubay.

SUBSCRIPTION RATES:

For New York City, 1 year..... \$3.-
For the United States, 1 year..... \$2.50
For Hungary, 1 year..... \$4.-

Entered as second-class matter January 3, 1905,
at the Post Office at New York, N. Y., under
the act of Congress of March 3, 1879.

SZILÁNKOK.

— Nemesek az amerikai magyar lapok, a magyarországi lapok is megemlékeztek március tizenötödikéről. Az egyik budapesti lap most, Kossuth Ferenc kormányzásának idejében, a következőleg adózik a nagy idők emlékének:

*Mily ragyogóan, lelkesülten
Tudnék, ah, emlékezni én,
Verőfényes, szent márciusnak
Dicső tizenötödikén.*

*Szabad sajtóról, gondolatról
Zengnek, mint harci trubadur.
De nem merem, mert elkobozna
Doleschall, Kmety s Günther ur.*

— Egy másik budapesti lap meg a következőket énekl:

*Beszédzengés, éljencsengés,
Harsogó dal, kalapalengés,
Mind hazugság, gyermekem,
Mert a szív az nincs jelen.*

— Egy költő meg az általunk lapunk mult számában vezércikkben méltató Kossuth Ferenc-féle levél hatása alatt ezeket írja:

*Már márciusnak közepén vagyunk,
Demostan is futink meg és fagyunk.
Az utcán együtt sár, piszok és hó;
Mily undorító koalíció!*

*Rügy nélkül állnak még a pesti fák,
Az üvegházban terem csak virág.
A szép tavasz nyom nélkül odacsú,
Egyedül Kossuth Ferenc levelez.*

— Kell-e ennél a három rimes apróságnál beszédesebb és találóbb — „Szilánkok”?

— Egy new yorki német lap azt kalezleti magának Budapestről, hogy Magyarország minden áron akarja a háborút Szerbiával. Meglehet, hogy van ebben a hírből némi igazság. Mert a háború folytán alig rosszabbodhatnak a viszonyok Magyarországon.

— New Yorkban egy hadastyán, aki vitézül harcolt a polgárháborúban, aggkorának végnélküli nyomorúsága elől a halálba menekült. Mennyivel jobb dolguk van Magyarországon a honvédeknek. Ők nem nyomorognak. Őket a közrajongás bőségesen ellátja — szivarvegekkel.

— Amint ezt lapunk vezércikkében bővebben fejtegetjük, Clevelandban egy magyar pap a bíróság elé idézett egy magyar újságszerkesztőt. A papok, a harsogó papok, szeretnek löni, de mihelyt visszalöknek, hivatkoznak a reverenda szentségére s a bírósághoz szaladgálnak. Aki kiméletet követel, annak mindenekelőtt kiméletesnek kellene lenni mással szemben.

AMERIKAI DOLGOK.

RABLÓ BÉRKOCISOK. New Yorkban, a hatodik Avenue-on pénteken korán reggel két rabló megtámadta Archibald Haynes-t, egy tekintélyes biztosítási főtisztviselőt. A támadás egyike a legmerészebbeknek, mert az egyik legnépesebb helyen, a 42ik utca közelében történt; a rablók bérkocsisok voltak, akik vállalkoztak a tetre, míg a kocsijuk a sarkon várakozott.

Haynes a hatodik Avenue-on sétált, midőn a két ember megszólította, hogy vegyen bérkocsit. Midőn ezt Haynes erőlyesen visszautasította, a két ember ráugrott és leütötte. Az egyik ember befogta a száját, hogy ne kiálthasson, a másik pedig gyorsan átmozgatta zsebeit. Egy órást és egy láncozt vettek el tőle, midőn egy rendőr jelent m. szintéren, aki az egésznek messziről szemtanuja volt. A rendőrnek sikerült az egyik utonállót letartóztatni, míg a másik kocsiával együtt elmenekült.

FEKETÉK ÉS FEHÉREK HARCZA. Henrietta-ban, Okla., elkecseregett harc folyik a fehérek és négerek közt. A sheriff-nek és rendőreinek a napokban nyílt csatájuk volt egy 500 négerből álló tömeggel, melyben nyolc néger megöletett és mintegy husz megsebesült. Maga a sheriff volt az egyetlen, aki a fehérek közül megsebesült.

A harc abból keletkezett, hogy a sheriff le akart tartóztatni egy pár négert, akik lopással voltak vádolva. Ezek ellenálltak, amiben társaik is segítettek, s a sheriff kénytelen volt velük harcra bocsátkozni.

AKI ÖNMAGÁT RABOLTA EL. Pittsburgban egy fiu, a tizenégy éves Lawrence Gibson, aki a Tioga utcában lakik, a héten eltűnt. A következő éjjel apja címére egy „special delivery” levél érkezett, melyben tizenöt ezer dollárt követeltek a szeretett fiúért váltságdíjúl. A rendőrséget azonnal értesítették, mely nyomozva az esetet, arra a felfedezésre jött rá, hogy a fiu tréfát üz apjával barátai segélyével.

BÉRLESZÁLLÍTÁS. Youngstownban, O., a Republic vas- és acélgégyár kihirdette, hogy összes gyáraiban munkásainak bérét tíz százalékkal le fogja szállítani. A határozat tízezer ember sorsát érinti.

KÜLÖN NŐI SZAKASZ. New Yorkban a közszolgálati bizottság elrendelte, hogy a földalatti vasut vonatain az utolsó kocsi kizárólag nőknek és gyermekeknek legyen fenntartva, mert eddig is a nagy forgalom ideje alatt a tolongás folytán számos nő súlyos sérüléseket szenvedett.

A SZÉN ÁRA. A szénkereskedők pénteken délután gyűlést tartottak, melyen a szén árleszállításának kérdését tárgyalták. A döntést elhalasztották, mert azt a bányatársaságok magatartásától akarják függővé tenni.

Kevés remény van arra, hogy a szokásos tavasi árleszállítás az idén be fog következni. A bányatársaságok több mint tízmillió tonna szénnel bírnak, amit azért készítették elő, mert sztrájkra számítottak.

A nagy szénszállító vasutak egyik főtisztviselője a héten azt a kijelentést tette, hogy a bányákat körülbelül hat hétre április elejéig bezárják. Ennek az eljárásnak az a célja, hogy a már bányászott szén magasabb áron adhassák el, kikerüljék a szokásos tavasi árleszállítást, s a készletheb megtarthassanak valamit sztrájk esetére.

A jelenleg készletheben levő 10,000,000 tonna szén három hónapra elegendő.

ISMÉT GYERMEKRABLÁS. Límából, O., ismét gyermekrablásról adnak hírt. A gyermek egy 11 éves fiu, kit Hugónak neveznek, s fogadott fia egy Mickenfelder nevű házaspárnak. A rablás előtt való napon történt, hogy idegenek színházba hívták, ő azonban nem ment el. A következő napon anyja a fiut a fűszerüzletbe küldte egy számla kifizetésére, s azóta a gyermek eltűnt. A rendőrség keresi.

ÉLETUNT AGGASTYÁN. Feltűnőbb helyet aligha választhatott volna a halálra magának az az aggastyán, a ki pénteken délután New Yorkban, a Herald Square-on agyonlőtte magát. Az aggastyánt Aquilla Chase-nak hívták, s fia Daniels Chase-nak, a polgár-

háboruban hírnevet szerzett tábornoknak. Az öreg ember a legnagyobb emberáradat közepette revoltvert vett elő zsebéből, s mielőtt megakadályozhatták volna, szíven lötte magát. Holtan esett a kövezetre, s vére befecskenedte a melléte elhaladó asszonyok ruháit.

MEGHÍVÁS JAPÁNNAK. Portlandban, Ore., az ott tartott kereskedelmi kongresszus felszólította a japán kereskedőket, hogy látogassák meg az Egyesült Államokat. A meghíváshoz a san franciscói kereskedelmi kamara is csatlakozott.

EGY KACSA. Pár nappal ezelőtt híre terjedt, hogy az Egyesült Államok egyik legnagyobb hadihajója, a „Mississippi”, mely Guantánamo közelében állomásozott, fellobbant. A washingtoni tengerészeti hivatal kijelentette, hogy a hírről mit sem tud.

UJ HAJÓ. A „Hamburg”-társaság új hajója, a „Cleveland”, szombaton reggel érkezett először New Yorkba, magával hozva 390 első- s 400 harmadosztályú kabinutast.

HARCZ AZ INDIÁNOKKAL.

Indianá diák, mint felkelő-vezér.

Oklahoma állam katonasága véres harcban áll az indiánusokkal. Egy Crazy Snake [örült kigyó] nevű fiatal indián, akit államköltségen neveltek egy északi főiskolában, ahol részt vett a labdarugó-játékokban, s ahol leviszágázott, megunta a civilizált életet s felcsapott a garázdálkodó creek-indiánok vezérének. Katonákat küldtek ki ellenük, akik vasárnap hajnalban találkoztak a mintegy 200 főből álló, indiánokból és szerencsencékből összetételezett bandával, s csakhamar véres harc keletkezett köztük. Több, mint 50 lövést váltottak, melynek folytán az indiánok közül tizenöt, a fehérek közül ketten meghaltak. A sebesültek száma is sokra rug, de ezek számát pontosan még nem tudják. Maga a vezér elmenekült. Bárki fel van hatalmazva, hogy azonnal lelője, ha megtalálja.

Crazy Snake réghben látogatást tett Roosevelt elnöknel Washingtonban, hogy mint ő mondta, panaszkodjon a Nagy Fehér Atyánál, hogy törzsenek szerződéses jogait a fehérek kiájtásztok.

A délután folyamán a katonáknak sikerült öt indiánt és tizenkilenc lovat az ellenséges táborból elfogni.

A jelek arra mutatnak, hogy Crazy Snake atyjával együtt megpróbálta a békésen élő indiánokat felláztatni, s egy táborba szervezni, s velük általában felkelést rendezni.

A creek-indiánok nem beszélnek angolul, s nagyobbrészk még öskori vadsgásban él. Vezetőjük Crazy Snake, ki-nek angol neve Wilson Jones. Ez a törzs mindig hevesen ellenzte földjük felosztását, amit a kormány végre akart hajtani.

Magyar fogorvos

Foghúzás fájdalom nélkül. Biztos és jó kezele.

DR. FRANK KERN

223 EAST, 10 UTCA, NEW YORK.

— Az első és második Ave. közt. —

RENDEL: Reggeli 10-től este 8-ig.
VÁSÁRNAP: Reggeli 10-től délután 1-ig.

A LEGHÍREBBTŐBB PÉNZKÜLDŐ BANKBÓL
HAJÓ ÉS VASÚTJÉGY IRODA
KISS EMIL
104 SECOND AVE. NEW YORK

TRENTONI GOZFURDO

TÖRÖK ÉS OROSZ FÜRDŐK
132 NORTH WARREN STREET,
TRENTON, N. J.

Jegyek Tóth Béla úrnál is kaphatók:
517 S. BROAD STREET.

Habsburg Kávéház

188—190 MÁSODIK AVENUE, A 12-IK UTCA SARKÁN.

Tulajdonos: HERZ E.

„Éltető magya” ételék és italok. Pontos kiszolgálás. Minden este zene.

A NAGYVILÁGBÓL.

AZ UJ SZERB TRÓNÖRÖKÖS. Miután György szerb királyi herceg kijelentette, hogy megmáshíthatatlan elhatározása az, hogy trónöröklési jogáról lemond, a király elhatározta, hogy kéri fogja a parlament jóváhagyását, mely esetben a király második fiát, Sándort fogják trónörökössé proklamálni.

Sándor királyi herceg Szent-Pétervárott végezte tanulmányait, s intelligens és komoly fiatal ember hírében áll.

CASTROT NEM ENGEDIK HAZA. Castro, Venezuela volt elnöke komolyan elhatározta, hogy visszatér Venezuelába, de most már nem mehet, mert nem engedik be. A francia hajóstársaság, melynek hajóján hazatérni akart, valószínűleg a venezuelai kormány közbenjárására, megtagadta a Venezueláig szóló jegy kiadását, s csak Trinidad-ig adtak neki jegyet. A társaság hivatalosan értesítést adta, hogy nem viheti Venezuelába.

A volt elnök rettentő dühre gerjedt, mikor ezt meghallotta. Heves kifakadásokkal tört ki Gomez ellen.

— Ha vőldolnak, miért nem engedik, hogy bíráim elé állva védhessem magamat. Alávetem magam a következményeknek. Ez az eljárás mutatja, hogy nincs komoly vád ellenem, de attól félek, hogy játéknak vége szakad, ha én Venezuelába földjére lépek.

Castro egyéb nyilatkozataiból kitűnt, hogy komoly szándéka van forradalmat szervezni Venezuelában ellenségei legyőzésére, s visszahelyeztetni magát uralomra Caracasban. Midőn szállodájába visszatért, hosszasan tárgyalt egy párizsi fegyvergyár ügynökével.

Castro bátyja tiltakozó mozgalmat akar szervezni a hajóstársaság eljárása ellen, mert az szerinte a nemzetközi törvények megsértése.

A DUMA AZ ALKOHOOL ELLEN.

Szentpétervárott a дума elfogadta a gyarmatosítási törvényt azzal az indítvánnyal kapcsolatban, hogy a kormány függessze fel az alkohol etárustását a gyarmatok vidékein.

ACZÉLGYÁRAK MEXICOBAN.

Francia és angol tőkepénzesek Mexicoban övenmillió dollár alaptőkével vas- és acélgégyárt akarnak alapítani. Az utóbbi időben Mexicoban nagy kiterjedésű és igen gazdag vas- és ércbányákat fedeztek fel, melyeket az új társaság meg akar vásárolni.

EMBERÖLÉS NAGYBAN.

Szentpétervárott egy asszonyt tartóztattak le, aki beismerte, hogy a legutóbbi 30 év alatt több mint 300 embert ölt meg.

Az asszony hivatásszerűleg üzte azt a foglalkozást, hogy az asszonyokat megszabadította nem kívánatos férjeiktől méreg útján. Ezt természetesen megrendelésre végezte. Az egyik kliense, akit megszálalt a bűnbánás, végre feljelentést tett ellene.

Az asszonyt Popovának hívták, s beismerte a gyilkosságokat, de azt állítja, hogy áldásos munkát végzett, mert boldogtalan nőket szabadított meg zsarnokaiktól. Sohasem ölt meg nőt.

A néptömeg, midőn meghallotta az esetet, el akarta őt fogni, s máglyán megégetni, de a rendőrségnek és katonaságnak sikerült az asszonyt megmenteni a bíróság számára.

NÉMET MOZGÓSÍTÁS.

Szentpétervárról annak a híre érkezik, hogy Németország nagy gyorsasággal két hadtestet mozgósított az orosz határ közelében.

ÁRVIZKATASZTRÓFA.

Varsóból jelentik, hogy a Visztula folyó kiáradt medréből, s három falut teljesen elpusztított. Körülbelül harmincz ember életét veszítette.

AZ ABRUZZOI HERCEG UTAZÁSA.

Az abruzzoi herceg kíséretével pénteken Marseille-ből az „Oceania” gőzessel Bombay-ba indult, honnan a Himalayahegységhez fog utazni.

ROOSEVELT MINT MAGÁNPOLGÁR.

A nápolyi amerikai konzulhoz számos levél érkezik ott tartózkodó amerikai polgároktól, akik mind kijelentik, hogy látni akarják Rooseveltet, ha afrikai útjában odaérkezik. A konzul kijelentette, hogy Rooseveltet mint magánpolgár utazik, s nem öhajítja, hogy háborgassák.

GYÖRGY LEMONDÁSÁT ELFOGADTÁK.

A szerb országgyűlés szombaton határozott György, szerb trónörökös lemondási ügyében. A lemondólevelet s egyuttal a szerb király levelét, melyben ő a lemondást elfogadja és második fiát, Sándort, nevezi ki trónörökösnek, felolvasták s mindkét levelet elfogadták. A minisztertanács után György felkereste az öcséjét és szerencsét kívánt neki. Hir szerint a lemondott trónörökös azért mondott le, hogy annál háboríthatatlanabban izgathassa a népet és esetleg forradalomba vezesse. Tény az, hogy Szerbia belügyei sokkal veszedelmesebbek a kis országra, mint bármely más.

ZSAROLÁSSAL VÁDOLT MINISZTER.

Lisszabonból jelentik, hogy a kamarában Careiro Matta képviselő megtagadta a kormányt, különösen a pénzügyminisztert, kit is azzal vádolt meg, hogy a 4000 comptonnyi kölcsön idején zsarolást követett el. A többség tiltakozott e vádak ellen és oly botrányos zaj keletkezett, hogy az elnök kénytelen volt az ülést felfüggeszteni. Az ülés újra való megnyitása után az elnök felszólította Matta képviselőt, vonja vissza sértő nyilatkozatát, amit azonban nem volt hajlandó megtenni. Az ülés nagy izgalom közt ért véget.

TIZ EMBER GYLKOSA.

Bordeauxban — mint onnan jelentik — igazalmas jelenet játszódott le a minap a törvényszék előtt. Egy Gran nevű, több ízben büntetett embert, nyilvános erőszak miatt egy évi börtönrre ítélték. Mikor az ítéletet kihirdették, Gran, a ki előbb mindent tagadott, egyszerre beismerő vallomást tett és a következő megdöbbentő dolgokat mondotta:

— Igenis vétkeztem, de most már elég is volt az életből. Én megérdemeltem a halált, mert az utóbbi három év alatt tíz gyilkosságot követtem el!

Ezután elmondta az eszteket egyenkint és hozzátette:

— Járjon csak utána, főügyész ur, meg fogja látni, hogy igazat mondok!

A vizsgálatot azonnal megindították.

Vidder Emil

IMPORTER.

IRODA: 40 AVE. C. PINCZE: 44 AVE. C. NEW YORK.

Legnagyobb ásványvizraktár az Egyesült Államokban. Állandóan raktáron van: Mohai Agnes, Margit, Bikesádi, Bártfal, Parádi ásványviz.

Palugyay által Pozsonyban üvegezett eredeti borok nagy választékban kaphatók. Új érzékszerveket kívánatra bárkinek megküldi.

GYÖGYBOROK ÉS GYÖGYCOGNACOK

NAGY VÁLASZTEKBAK.

A BORSZÉKI GYÖGYVIZ EGYEDÜLI FŐRAKTÁRA AZ EGYSZÜLT ÁLLAMOKBAN.

A Borszéki víz clevelandi egyedüli képviselője a „Vörö-Kereszt Gyógyászterfő, 8901 Buckeye Road.

KAIL G. ÁRPÁD

BANK ÉS HAJÓJEGYZLETE

— Alapított 1890-ben. —

Közjegyzői iroda úgy hazai, mint amerikai ügyek elintézésére. Péntekülső az 6-házba hetenkint kétszer, a legfontosabbban és legelőszóbban.

UNIONTOWN, PA. W. MAIN STREET.

WÁRADY LAJOS

Hazai peres és katonai ügyek pontos elintézése.

PÉNZKÜLDÉS AZ Ó-HAZÁBA.

Az összes hajónalaki képviselője.

HÁZAK VÉTELE ÉS ELADÁSA.

magyar közjegyző

449 S. Broad St., Trenton, N. J.

John R. Pfarr

319 BROAD STREET, JOHNSTOWN, Pa.

Szálloda, ahol igaz Molnár-féle borok és pálinkák kaphatók. Finom magyar kisköszalás. (márc. 1.)

Pallas Hotel

528 WASHINGTON AVE., JOHNSTOWN, Pa.

A magyarság találkozási helye Johnstownban. Különféle sörök, importált borok nagyban és kicsinyben jutányos áron kaphatók

BETTERMAN GUSZTÁV tulajdonos

Hazai dolgok.

Mihajlovics Géza letfofoztak. BUDAPEST. A hadbírósg minap itélkezett Mihajlovics Géza honvédszázados százados felett, akit váratlanul elbocsátottak a budai udvarból s később megítélés alá helyezték, majd letartóztatták. A vád a királyi család egy tagjának megsértése volt s a megoklásból kitűnik, hogy miképp is történt ez a sértés. József főherceg szemrehányást tett a századosnak, hogy intrikát szó egyes udvari alkalmazottak ellen, amit a főherceg nem hajlandó megújírti. Ezért utasította, hogy utazék Tapolcsányba, s szedje össze minden holmiját s menjen nyomban Békésgyulára, ahol jelentkeznie kell Bothmer báró ezredparancsnoknál. A százados kifakadt s elkeseredve mondta, hogy magával rántja a sárba mindazokat, akik ellene törtek. Mihajlovics százados a parancs ellenére Bécsbe utazott, ahol megügyelték s elfogva, Budapestre hozták. A vizsgálát több hónapig elhúzódott s minap tárgyalásra került az ügy. Mihajlovics mentegetőzött, de a térhőre rótt cselekményből nem tagadt semmit. A hadbírósg a védekezéssel szemben a főherceg vallomása és két udvari tisztviselő előtt tett előadása nyomán bebizonyítottak vette a vádat, hogy tudniillik a százados megsértette a királyi család egyik tagját. A katonai büntetőtörvénykönyv erre egytől öt évig terjedhető börtönbüntetést szab ki. A hadbírósg tanácskozás után Mihajlovics Géza honvédszázadosot négyhónapi fogságra s lefokozásra ítélte, a büntetésbe azonban a vizsgálati fogságot nem számítják be. A döntést a főherceg betérjesztették a honvédfőparancsnokságnak, amely jóváhagyta. Mihajlovics százados már meg is fozották rangjától, ami azonban nálunk nincs összekötve semmiféle ceremóniával. Az elítélt százados most közhírszárnyánál vonul be a katonai fogházba.

Bűnös szerelem.

BUDAPEST. Schlathky Jenő sötöttség évekén át együtt élt Horváth Katalin mosónővel, akinek csinos serdülő leánya van. A sötöttség megunt kedvesét és szemet vetett a gyermekére. Még tavaly április 14-ikén bűnös merényletet akart elkövetni a kis leány ellen, de az utolsó pillanatban megakadályozták benne. Schlathkyt lecsukták s amikor kiszabadult, Horváth Katalin megbocsátott neki, visszafogadta a Kender-utca 12. számú lakásukra s rövid ideig jól éltek. A sötöttségben aztán megint felbredt a vadállat és kijelentette, hogy megszerzi a leányt. Minap reggel hatalmas késsel állított be a lakásba, az ablakokat bezarta s az ajtót betörte.

— Add ki a leányt! — kiáltotta dühösen. — Nem tudok élni nélküle. Az anya kétségbeesett sikoltozására berohantak a lakók és ártalmatlanná tették a péket, majd bekisérték a főkapitányságra. Schlathky ott megtagadott minden vallomást.

— Majd a főbírósalon beszéllek, — mondotta — itt hasztalanul faggatnak.

Még a nevet sem akarta megmondani s érdemleges kihallgatás nélkül vitte a czellába, ahonnan a fotografushoz került s délután átkisérték az ügyészség fogházába.

Tolvajok a csapdában.

BUDAPEST. A főváros egyik legveszedelmesebb bűnszövetkezetét sikerült ártalmatlanná tenni. Ennek a tagjai száznegyvennél több lopást követtek el és gyönyörűen jellemzi őket a következő csinos statisztika: Wallisch József ötvenkétéves betörő kilencszáz ült eddig fegyházban, Horváth József huszonnégy éves mészárossegéd négyszáz és Fábán Béla üzleti szolga, aki csak huszonnégy éves legény, már hétszáz volt büntetve. A kompániába tartoztak még: Rigó Róza huszónhárom éves faczér cseléd és Krakovszky István cserepes, valamint a felesége, akit azonban egyelőre nem tudtak kinyomozni.

A lopásokat rendszerint úgy hajtották végre, hogy a két nő vásárolgatót s elvonta a kereskedők figyelmét a többiekre, akik ügyesen manipuláltak ezalatt. Jámbor vidékieknek adták ki magukat, akik bevásárlás czéljából jöttek Budapestre. Némely kereskedő örült, ha a tapasztatlan társaságra pár koronával drágábban szótt rá valami árut, — miközben a gazduram vagy a nénelmasszony drága csipkét, selymet,

ékszeret vágott zsebre. A Rákóczi-uton tizenegy boltban lopkodtak rövid két nap alatt.

Kőbányán is elfogtak egy tolvajbandát. Világos Mihály, Burrián József és Kocsis András napszamosok az alsó pályaudvaron feltörték a vasuti kocsikat és lisztet, kávé, sőt kocsitengelyeket is loptak. A bozódba akarták elrejtetni, amikor pályőrök érkeztek oda. A tolvajok fölkapnak a szekerekre s magukkal vitték a könnyebben szállítható dolgokat. De utólérték s rendőrök segítségével el is csípték a jómadarokat.

Modern Robinzonok.

BUDAPEST. Jeles gyermekei vannak Hrabár Lajos magánhivatalnoknak, aki a Szigetvári-utca 23. számú házában lakik. Hrabár bejelentette a rendőrségen, hogy két fia, a tizenkétéves Lajos gimnázista és a tízéves Oszkár, aki a negyedik elemi osztályt járta, lakásán feltesztette az egyik szekrényt, kivett belőle hetven koronát és nyomtalanul eltűnt. A dolgot a fiuk anyja rögtön észrevette s azonnal keresésükre indult, de nem találta őket sehol. Valószínűnek tartják, hogy a két tanuló valami kalandos utra ment, mert örökké Robinzonadókot olvastak és kalandos utazásokon törték a fejüket. A rendőrség keresi a fiatal szökevényeket.

A kártya.

ARAD. Szapáriliget aradmegyei községben Samu Gyula cigányprimás kártyán elnyerte Bogó János szabómester pénzét. Bogó visszakövetelte a pénzt, de a cigányprimás nem volt hajlandó azt visszaadni. Bogó megleszte a hazafelé tartó primást és hátulról lelőtte. Samu Gyula azonnal meghalt. Bogót letartóztatták.

Csendélet Békésen.

BÉKÉSCSABA. Körtyvélyesi István gádorosi tehénkereskedő minap éjjel fél 11 órakor érkezett Békéscsabára azal a szándékkal, hogy a másnapi vásáron tehéneket vásároljon. Azonban alig tett pár száz lépést az állomástól, mikor egy előtte ismeretlen ember megállította s tőle a pontos időt kérdezte. Körtyvélyesi erre egyik kezével óráját, másikkal pedig gyufáját vette elő; ez idő alatt a kiváncsi ember cinkostársai hátulról hanyatrántották, kezét összefogták, száját betömtek és 1200 koronáját tartalmazó pénztárcáját elrabolták és őt sértetlenül otthagya, három felé szaladtak. A tetteseknek már nyomában vannak.

A falu rosszai.

BEREGSZÁSZ. Bereg megyében a balazséri, jánosi és a kis-bégányi legények hosszú idő óta haragosak egymásra. Minapában a három falu legényei sorozaton voltak Beregszászon s midőn onna hazatérőben Jánosi községbe érkeztek, összeverekedtek és véresre szurkálták egymást, majd azután ki-kifalujába ment. A kisbégányi legények otthon ismét összevesztettek s megbicskálták egymást, úgy hogy kilencz legény súlyosan megsebesült, közülük kettő a halállal vívódik, mert egyik a nyakán, a másik pedig a gyomrán szenvedett halálos szurást.

Egy mozdonyvezető halála.

ÉLESD. Az élesdi erdőipar részvénytársaság vonata az erdőről hatalmasan megrakott vagonokban fát szállított a pályaudvarra. A vonat meglehetősen sebességgel haladt, miközben a mozdony kisiklott s lefordulva a töltésről, maga alá rántotta Bilinger József mozdonyvezetőt. A szerencsétlen embert a kazánból kiömlött forró víz és gőz azonnal megölte. Lukács János fűtőt a hatalmas zökkenés mintegy husz méternyire röpítette s mindössze a kezén szenvedett jelentéktelen horzsolást.

Apagyilkosság.

GYERGYÓSZENTMIKLÓS. Ifjabb Kovács Antal Liban-fatelepi munkás csekély szótvaltság miatt atyját egy fejszéval agyonütötte. Az apa azonnal meghalt. Ifj. Kovács Antal, ki tette elkövetése után megszökött, a csendőrség körözteti.

Mikor a szabó iszik.

KASSA. Bornemissza József szabó a Kossuth Lajos-utczán részeg állapotban oly botrányosan viselkedett, hogy őt az őrtálló rendőr csak nagy segítséggel bírta előállítani és mivel a kapitányi hivatalban is botrányosan viselkedett, nevének bemonadást pedig megtagadta, a rendőrség lecsukta és ellene a kihágási eljárás folyamatba lett téve.

Testgyilkosság.

KOMÁROM. Komlódon a minap megrendítő gyilkosság történt. Pon-

gor Mihály gazda, három évvel ezelőtt nőül vette Márkus Katalint; a házasság azonban, a férj szertelen féltékenysége miatt nem lehetett boldog, mindenkiel meggyanusította a feleségét. Néhány hónap előtt hazakerült Amerikából Pongor öcsese, József, aki egy házban lakott velük. Pongor Mihály később féltékenykedni kezdett az öcsésére s azt követelte, hogy hagyja el a házat. Féltékenysége folyton növekedett és minap éjjel, amikor a házban mindenki aludt, agyonszurta az öcsését, majd kétszer egymásután önmagába szurta a kést és eszméletlenül terült el a holttest mellett. Állapota súlyos.

Gyilkos kocsis.

LIPPA. Vizna szomszédos községben Vukulesku Pavel jómódu gazdának szolgált Biresku Tódor kocsis, kit engedelmessége miatt gazdája gyakran ösztöcsidított. Minap is valami miatt összeszidta gazdáját és ezért a kocsis bosszúra határozta el magát. Estefelé megleste egy mellékutczán és vastag botjával többször úgy fejbeütötte, hogy Vukulesku szörnyet halt, majd bicskáját vette elő a bestiális ember és azzal gazdáját fejét levágta. A kocsist, ki tettét beismeri, letartóztatták.

Tragikus halál.

NAGYKÁR. Megrendítő eset történt a napokban a községben Filkó Jánosné temetése alkalmával. A javakorbeli asszony hirtelen halála ugyanis nagyon lesújtotta egész családját, de különösen 18 éves Emma nevű leányát. Rokonok, ismerősök hiába próbálták vigasztalni, egyre csak azt hajtogatta: Bárcsak anyám mellett eltemetnék engemet is. Mikor aztán a koporsót le akarták szögezni, a fiatal leány örvényesben tört ki s rávetette magát anyja holttestére és hosszasan csókolta össze ajkát, szemét, arcát. Pár óra múlva a leány annyira rosszul lett, hogy ágyba kellett feküdnie, és mire a gyorsan előhívott orvos megérkezett, önkivületi állapotban volt. Az orvos aztán konstataulta, hogy a leány hullamérgezésben szenved és élete menthetetlen. A hullamérgezés úgy következett be, hogy mialatt a szerencsétlen fiatal leány összevissza csókolta anyját, ajkai felrepedeztek és azon keresztül vérebe hatolt a gyorsan élő hullaméreg. A fiatal leány anyját még el sem hantolták, mikor már ő is holtan feküdt ágyában.

Tömeges mérgezés.

NAGYVÁRAD. Tóth János mezőkeresztési gazdálkodó Nagyváradon szeszt vásárolt és abból 12 liter pálinkát főzött. Tóth Lajos a pálinkától rosszul lett és meghalt. Hozzá tartozói és a rokonság a temetés után éjjel halotti tort tartott és a toron a Tóth által főzött pálinkát itták. A pálinkától másnap reggelre Déri Mihály, Nagy Lajos, Nagy Istváné, Csordás Lajos és Bundik Lajos iszonyu kínok között meghalt, míg Kovács Lajos, Keresztély György, Kéri Imre, Török István, Nagy István, Semjéni Lajos, Simon Mihály, Gitye György, Nagy Lajos, Pásztor Zsigmond és Nagy Imre a halállal vívódnak. Az orvosok megállapították, hogy mérgezés történt. A nagyváradi ügyészség Cifra Kálmán főszolgabíró megbízta az előzetes vizsgálattal, Nagyváradon pedig nyomozza, hogy Tóth a szeszt honnan szerezte, egyuttal pedig elrendelte az elhaltak boncolását és a gyomorrészek vizsgálatát. Herman Aladár vizsgálóbíró, Kármán Lajos alügyész, továbbá Grosz Menyhért és Fisch Áron törvényszéki orvosok a helyszínre utaznak.

Áradás.

NYIREGYHÁZA. A Tisza az erős áradás következtében Benk és Mogorócs községeket közt kilépett medréből, áthatolt a gáton és mintegy 800 hold szántóföldet elöntött. Evva István mándoki szolgabíró a helyszínre utazott az intézkedések megtétele végett. Evva szolgabíró táviratilag munkásokat kért.

Bolond szerencse.

SATORALJAUJHELY. A homonaiolykai gyalogpostás az izbugyaradványi állomáson szokta átvenni a továbbításra szánt küldeményeket. Pár nap előtt az olykai fűrészgár részére egy ládikó is érkezett 22.000 korona tartalommal. A m. kir. posta küldönze felkínajodott egy faszállító szekérre, honnan a láda lerázódott s elmaradt. Merkur fia azonban keresésére indult a csinos összegnek, melyet ládástul együtt ádatott neki egy, az uton

utána ballagó „becsületes megtaláló”, akiről azonban a történeti hűség kedvéért fel kell jegyeznünk, hogy halvány fogalma sem volt arról, miszerint a ládikóban 22.000 korona rejlik.

Uj hid a Rápczán.

SOPRON. A Rábaszabályozó társulat elhatározta, hogy 31.760 korona költséggel, a Hanyás-csatorna és a fertődéki vasutnak mexikói szárnyvonalára keresztelési pontjánál új vasuti hidat építtet. A munkát máris átadta egy vállalkozónak. Minthogy a Rápczán egyetlen olyan hid sincs, mely a czélnek megfelelné, a Sövényháza községnél építendő új Rápczahidat úgy építik ki, hogy azon gózekékel is közlekedhessenek. Ez a tervváltozás 3000 korona több költséget okoz. Ezt az összeget azonban a Rábaszabályozó Társulat, a közigazdasági szempontokat mérlegelve, engedélyezte.

Egy plébános ünneplése.

UNGVÁR. Veszprény Sándor nagysomkúti r. kath. plébánosnak, hosszabb ideig volt ungvári káplánnak és a Katholikus Legénylet itteni elnökének tiszteletére lelkes és szeretetteljes ünnepélyt rendezett minap Nagysomkút és vidékének közönsége abból az alkalomból, hogy e napon érte el nagysomkúti plébánoságának 10-ik évfordulóját. Az ünnepélyt hálaadó istentisztelet előzte meg; a templomból a közönség gróf Teleki Sándorral az élen az ünnepelt lakására vonult, ahol az egyházi főgondnok letette az ünnepeltnek asztalára hiveinek, tisztelőinek és barátainak adakozásából beszerzett emléktárgyakat: egy szép aranyozott kelyhet és egy ezüst plágüettet, amely domborműnek koronáját a nagysomkúti r. kath. templom képe képezi. Majd Olsavszky Vilmos járásorvos és kórházi igazgató intézett megleghangú beszédet Veszprémhez, aki meghatottan közönte meg hiveinek és más valásu barátainak szeretetteljes üdvözlését.

FEJEDELMI VENDÉG.

Sándor szerb herceg Budapestén.

Budapest, márczius 14.

A Hungária-szálló kishid-utczai kapuja előtt ma délután egy óra tíz perczkor megállott egy gummikerektű fiakkor, amelynek a bakján a kocsis mellett egy inas és egy nagy bőrkoffer volt elhelyezve. A kocsiából egy sápadtarcu, sovány, alacsony, nagyon igénytelen megjelenésű és rossz elegáncziával öltözött fiatalember szállott ki: Karagyorgyevics Sándor herceg, Péter szerb király fia, sőt mi több, Györgynek, a dühös szerb trónörökösnek az öcsese. A szerb király fia, Budapest érdekes vendége, egyenesen a Rivieráról jött; beteges, vézna fiatal ember, az egész esztendő furdhelyeken tölti. Ma délben egy órára, a déli vasut pragerhoft gyorsvonatán érkezett Budapestre. Délután három órakor már tovább is utazik Belgrádba.

Az első emeleten, a 121-es számu szobában szállt meg Péter fia. A vendég-bejelentő czédulát francia nyelven sajátkezűleg töltötte ki. A vezeték és keresztnév rubrikájába az inkognitó nevét írta, így:

Comte D'Avala.

A foglalkozás rovatát üresen hagyta. És igaz van. Hát van foglalkozása egy faczér trónörökösnek? A lakóhely rovatába ezt írta:

Belgrade.

Karagyorgyevics Sándor herceg a többi rovatot is gondosan üresen hagyta. A szállóban eleinte nem is tudták, hogy D'Avala grófia tulajdonképpen nem is gróf, csak álgróf, mert ő herczeg. Ugy pattant ki a dolog, hogy Karagyorgyevics Sándor megérkezése után alig néhány perczel megérkezett a hotelbe Petkovics József budapesti szerb főkonzul:

Karagyorgyevics Sándor herceget keresem! — szólt és felment comte

HARMINCZ ÉV OTA FENNALL
FALCK A. TÁRSASÁG
BANKÁR HAJÓJEGY ÜGYNÖK KÖZJEGYZŐ ÜGYVÉD
LEGREGIBB LEGMEGBIZHATÓBB LEGGYORSABB LEGOLCSÓBB PÉNZKÜLDŐ
KOSSUTH JOGÜGYI IRODA
INGYENES JOGÜGYI OSZTÁLY. — KÉRJEN ÁRJEJYZÉKET.
115 W. 125TH ST. NEW-YORK.

LEGOLCSÓBB ÉS LEGBIZTOSABB
HAJÓJEGYVÁSÁRLÁSRA, PÉNZKÜLDÉSRE
SCHWABACH ÉS FIA
KÉT MAGYAR BANKHÁZA
1225 FIRST AVENUE, NEW YORK a 66-ik utca sarkán.
1431 FIRST AVENUE, NEW YORK a 74-ik utca közelében.

MONOPOL KÁVÉHÁZ
RÓTH PÉTER Mgr.
NEW YORK, 145 MÁSODIK AVENUE, A KILENCZEDIK UTCZA SARKÁN.
Kitűnő ételök és italok. Kitűnő ételök és italok.
A MAGYAROKNAK KEDVENCZ TALÁLKOZÁSI HELYE.
SZOMBAT ÉS VÁSÁRNAP ESTE ELBÓRANGU CZIGANYZENE.

ELSŐ NEMZETI BANK, LEECHBURG, PA.
FIRST NATIONAL BANK
Összes tőke \$450.000. Beszélnek magyarul.
IGAZGATÓTANÁCS: Alfred Hicks, James Small, Joshua Klingensmith, C. J. Nieman, J. R. Long, L. W. Hicks, Geo. W. Thompson. ÜGYVEZETŐ: Albert B. Windt.
A LEECHBURGI ELSŐ NEMZETI BANK egy az Egyesült Államok, mint Pennsylvania állam bankfelügyelete és közvetlen ellenőrzése alá tartozik. AZ ŐN BETÉTEJEI ezen bankban teljesen biztos és előleges felmondás nélkül bármikor kivehetik.
BETÉTEJEIT EGY DOLLARTÓL feljebb posta útján is küldheti és mi azonnal megküldjük önnek a betétkönyvecskét. PÉNZT KÜLDÜNK a világ bármely részébe a legjutányosabb áron és a legrovidebb idő alatt.
AZ ÖSSZES HAJÓTÁRSASÁGOK hivatalosan kinevezett ügynökül lévén, hajójegyeket nálunk a hajótársaságok eredeti árán vásárolhat. Kérjen bővebb felvilágosítást levélleg. CZIM:
FIRST NATIONAL BANK, LEECHBURG, PA.

D'Avala szobájába.

A szeptemberi körülbélül félóra hosszáig tárgyalt Karagyorgyevics Sándor herceggel, aki fél kettőkor fogadta egy budapesti lap munkatársát is, akivel francia nyelven beszélgetést folytatott. Sándor herceg egész egész fiatal, nem túlságosan intelligens arcú emberke. Ellenben kitűnően beszél francziául.

— Inkognitoban utazom — mondta Sándor herceg — és így tartózkodom attól, hogy bármilyen nyilatkozatot tegyek. Gyengélkedő voltam és ezeket voltam két hónapon keresztül a Rivierán. A szeptemberi látogatásának sincs semmiféle jelentősége, mindössze udvariassági dolog. A főkonzul ur megtudta, hogy megérkezem és ezért volt szíves meglátogatni.

— Állandóan a comte D'Avala néven utazom és nemcsak Budapesten tartózkodom inkognitoban. Délután három órákor, a gyorsvonaton hazautazom Belgrádba. Nagyon örülök, hogy már hazakerkezem...

— Egyéb mondanivalóm alig van! — szöjt a herceg, akin igazán meglátszott, hogy nincsen sok mondanivalója. Örülök, — folytatta, — hogy hazakerkezem, mert nagyon érdekelnék az otthoni viszonyok...

Hogy milyen viszonyok érdeklik, és hogy miért érdeklik a herceget, arról diszkretnen hallgatózott a fiatal szeptemberes ur. Háromnegyed kettőkor Sándor herceg fiakkerbe szállt és nagy sétakozást tett a fővárosban. És ekkor kiderült a látogatás legérdekesebb részlete: a herceg inasa egy selyemszőrű, rövidre nyírott, kis fehér kutyával ment a korszóra sétálni. A szerény pesti kutyák melyi tisztelettel kerültek ki a fenséges selym királyi kutyát... Sándor herceg herceg egyébként és ettől egészen függetlenül, délután három óra husz perczkor elutazott Belgrádba.

POLITIKAI ERKÖLCSÖK.

A „Pesti Napló” március tizenhar madiki vezércikke.

Az adóreform képviselőházi tárgyalása ma véget ért. Ünnepiesen fejezték be; pohárköszöntőkkel, amelyeknek végén a szónokok poharukat az egymás egészségére ürtették. A pohár csak képelet volt, s benne a bor is csak elképzelt volt. Ami mindenképpen stilszerű volt, mert igaz borban igazság lett volna. Így a borban csak is a kedveskedés gyöngye szállt felfelé. Jól tette, tőle senki e jogát el nem veszi. Az egymásnak kedveskedők bizonyára azt gondolták egymásról, hogy lám, már megint kikezd. Már megint ünnepe, vajjon miben is mesterkedhetik? Hol leselkedik valami kellemetlenség a kormány számára vagy a kormány részéről a kormányt támogató tábor számára? A pohárköszöntőket szokás szerint megélejtették, s a torvelük véget ért. Vad köszöntőkre nem került sor, az embereknek nem volt sem mulató, sem mulattató kedvük. Kihörpöntették borait és hazamentek a legények. Nyugodtan, jól tudván, hogy egymást nem tévesztették meg. De hiszen a mai politika mesterei nem is az egymás meg tévesztésére, hanem a nemzet félrevezetésére törekednek.

Mindaz az alakoskodás, komédiázás, ami az ország színe előtt pártértekezleteken, bizottsági ülésekben, a folyosókon, a konvenciókban folyik, nem a politikuskok elnémitását célozza, mert hiszen ők az egymás gyomrába látnak, hanem csak arra való, hogy az aknákn elhelyezésére kellő időt nyerjenek s hogy közvetve demonstrálják egymásnak azt, ami a közvetlen nyilvánításra még nem ért meg. És arra való, hogy a közvélemény semmit se lásson tisztán. Mert az olyan közvélemény, amely a dolgokkal tisztában van, állást foglalhatna, már pedig a közvélemény határozott állásfoglalása nem illik bele azoknak a mesterkedésbe, akik állásfoglalás közben a hátsó ajtókat nyitvamaradásáról gondoskodnak. Minden kedveskedés, minden meghódolás, minden lázongás és legénykedés a nyitva levő hátsóajtók előtt történik. A politikának ez a fajtája nem bírja el a közvélemény megállapodottságát. A politikának ez a fajtája a közvélemény fogalomzavarából él. A közvéleményt pedig ebbe a fogalomzavarba csak úgy lehet ejteni,

ha minél több fogalmának körét és tartalmát meghamisítják. Lehetőleg minden fogalomét.

Nézzünk végig azokon a fogalmakon, amelyek az utóbbi néhány évben felszínre jutottak s a politikát foglalkoztatták, s meggyőződnünk róla, hogy egytől-egyig meghamisították őket. Ime az önálló vámtérlet, a pénzeti követelmények, az általános sajtószerződés, a függetlenségi eszme, a sajtószerződés, a jogegyenlőség, a bankönállóság fogalmi. Valamennyit meghamisították, valamennyit mást jelent, mint a minap, s valamennyit ugyanazok, a kik eddig hangoztatták őket, ugyanúgy hangoztatják, mint minapában, a mikor még az igazi értelmük megvolt. A közvélemény megrémül a saját maga gondolkodásától, a dolgokról való tegnapi megállapodásától és annak a meggyőződöttségnek emlékeitől, amelylyel a dolgokban maig hitt. Mindent felfordultnak, a maga mivoltából kiforgatottnak lát s már nem mer semmi dologban sem megállapodni. A politikuskoknak ilyen megzavart, megrémült közvélemény kell, mert csakis ilyenell lehet ügyesen amnipulálni. Csak ilyenell lehet bármiről is és bárminek az ellenkezőjét is sikra állítani, s csak az ilyennek mindegy már minden. Csak az ilyen közönség nem meri a politikai erkölcsöt reklamálni, s csakis az ilyen közvéleménynek prédikálhat erkölcsöt a politikai erkölcselenség.

Azok, akik értelmetlenül bámulnak rá mindarra, ami a közvélemény meg tévesztése dolgában már jó ideje folyik, hamarosan felfognák a történet dolgok értelmét, ha a fogalomhamisítók mesterkedését ebből a pszichológiai szempontból nézzük. Megértenék a fogalmak ravasz ujjáértékelését, megértenék azokat a fondorkodásokat, akik nagyképű fejtegetésekkel, tudákos formájú együgyűségekkel tévesztetik a közvéleményt, megértenék azokat, a kik a maguk politikai szelhamossága köré a társadalmi s irodalmi fogalmak zavarát kavargatják, hogy benne elrejtsek egyéb mesterkedésüket. Megértenék a magyar közvélemény megzavarására való egész nagy, veszedelmes számítást. Azt, amely az országot előbb meg akarja fosztani a dolgokról való tudásától, hogy aztán akármi-lyen dolog is megselekedhet legyen. Ez a mostani politikának tartalma, erkölcsel, célja és eszköze.

A parlamenti mai ünnepi célező nyomán újabb fogalomhamisítás indul meg. A nemzettel elhitetik, hogy az adóreform megszerezte neki a progresszív adózást. Valamikor a progresszív adó nemcsak a nemzetnek vágya, hanem a radikális magyar pártoknak programpontja is volt. A híres függetlenségi párt is. A híres, nem a maié. De a közvélemény előtt maig is a híres párt programja van. Ezzel a programmal minden egy bántak, mint a program minden egyéb pontjával. Meghamisították. Megalkották a mostani adóreformot s megakadályozták vele az igazi, a becsületos progresszív adózást. De kinevezték a progresszív adózás megvalósításának. Egy meghamisított fogalommal több vagy kevesebb igazán nem tehet számot az olyan politikában, ahol a legmegállapítottabb, a nemzet vérebe átmélt fogalmakat mivoltukból vakmerően kiforgatják s ahol még csak a legutóbb is az önálló-kartelbank fogalmát mosolygás, vihóság, kacagás nélkül fel merték tálnani. A progresszív adónak meghamisított fogalma csak egygyel több azoknak a fogalmaknak sorában, amelyeknek hirdetésével ezt a sokat átélt nemzetet a koalícióz inzulálni meri. Ezer éven át, de különösen az utóbbi négy évszázadban a magyar nemzetnek sok mindent el kellett tűrnie, de bárgyunk nem tartották. A koalícióznak kellett lesujtania, rászakadnia a nemzetre, hogy bárgyunk merjék tartani. Hogy a politikai erkölcselenség hol ravaszkodva, hol nagyképűsködve szemenszedett együgyűségeket merjen vele elhitetni.

De a nemzet nem bárgy, nem ül fel azoknak, akik az ő feltelvezett bárgyuságát gyümölcsötetni akarják. Csak megvan rémülve attól a vakmerőségtől, amelylyel a józan eszté kétségbe merik vonni. Ebben az ijtéségben nem meri a reája erőszakolt fogalomzavart egyszerűben szétosztlatni. Fel a meghamisított fogalmak közt szétútni, mert attól tart, hogy legértékesebb fogalmait is kár érhetné. Ezt a zavarát a politika mesterei kihasz-

nálhatják, mint ahogy ki is használják, de csalódnak, ha azt hiszik, hogy a közvélemény végképp elvesztette kritikáját, s hogy az ügyeskedők mindenre és mindennek az ellenkezőjére kihasználhatják.

LELEPLEZETT UZSORÁS.

Kifosztott körülbelül ötszáz embert.

Budapestről írják március 12-iki kelettel:

A budapesti főkapitányságon napok óta nagyszabású uzSORAÜGYBEN folyik a vizsgálat. A vizsgálat egy része ma délel befejeződött: a rendőrség letartóztatta Wilcesek Adolf bankbizományost, aki ellen több, mint ötszáz kifosztott ember tett feljelentést.

Wilcesek Adolf, aki most ötvenhárom esztendő, valamikor bórkereskedő volt. Üzletében tűz ütött ki, amely minden árúját elhamvasztotta s ekkor nem is folytatta tovább az üzletet, hanem bankbizományi üzletet nyitott az Aggteleki-utca 2—a. számú házában.

Az új üzlet nagy stílusban kezdte meg. Hirdette a lapokban, hogy olcsó pénzkölcsönt ad állami és városi tisztviselőknél. Közben utazgatott a vidéken és különösen katonatiszti körökben forgolódott, ahol bizalomgerjesztés céljából nyugalmazott kapitányok mondták magát, pedig soha életében sem viselt uniformist. Természetesen sok megszorult tisztviselő fordult hozzá, a nyomozás eddigi adatai szerint körülbelül ötszáz emberrel kötött uzSORAÜZLETET.

Wilceseknek háromféle módszere volt. Adott pénzt lakásbérletlítésre s ez volt a legegyszerűbb módszer. A második: a fizetés vagy a nyugdíj átadása. Ez úgy történt, hogy Wilcesek magához vette az illető kölcsönkérő fizetési vagy nyugdíjnyomozóját s a pénzt ő vette fel a pénztáraknál. A harmadik módszere pedig a fizetés-engedményezés volt. Ezzel teljesen a hatalmába kerítette az uzSORÁS a kölcsönvevőt, egyenesen rákényszerítette a hamisításra. Tartott erre a célra egy rendes blankettát, amely a következő volt:

Engedményokirat. Alulirott N. N. tisztviselő átengedem Wilcesek Adolf urnak tartozásom fedezésére... hivatalnál levő illetményeimből a következő összegeket [Itt következett a törlesztés napjának és az összegeknek meghatározása: házbér, fizetés, stb.]. Megengedem, hogy ezeket az összegeket a pénztár minden külön megkérdezésem nélkül levonásba hozza és az okirat felmutatójának kifizesse.

Eddig még csak tühöt lett volna ez az irás, de hozzátartozott még egy záradék is és pedig aképpen:

A fenti engedményt tudomásul vevtem és kötelezem magam a fent megjelölt összegeket a megjelölt időben levonni és azt az okirat felmutatójának kifizetni. N. N. pénztáros.

Ezt a záradékot eszerint a pénztárosnak kellett volna aláírni, de nem ő írta alá, hanem maga a kölcsönvevő tisztviselő, akit Wilcesek rákényszerített erre. Így kerültek egészen a karnai közé a megszorult emberek s ha nem fizették az uzSORAKAMATOT, akkor megfenyegette őket.

Ilyen határtalan vakmerőséggel más nem mert uzSORÁSKODNI, csak Wilcesek s a kölcsön adott pénz gyakran háromszáz százalékot is kamatozott neki. Volt eset, hogy Wilcesek száz koronáért egy hónapra huszonöt korona kamatot kért s a megszorult ember fizetett is ennyit. Minden hónap elsején valóságos népvándorlás volt aggteleki-utcai irodájába és nem mult el elseje kétségbeesett emberek nélkül. Jöttek az adósok és könyörögtek egy kis halasztásért, vagy azért, hogy legalább annyit hagyjon meg Wilcesek a fizetésükből, amennyiből meg tudnak élni.

Wilcesek azonban sohasem irlalmazott. Nem ismerte az irlalmat. Ó legtöbbször esetben az állampénztárnál szedte fel a pénzt s a kegyelmet kérő embereket könyörtelenül kiutasította. Volt eset rá, hogy némelyik adós öngyilkosságot emlegetett kétségbeesésben. Wilcesek akkor adott nekik tíz koronát, hogy egyelőre tudjanak mozogni. Ilyesmí családos emberekkel is megtörtént.

Ez a rettenetes rablás nem tarthatott sokáig, a kiuzSORÁZOTT emberek a minap összegyűltek az Oktogon-kávéházban — körülbelül százan voltak jelen — és elhatározták, hogy egy ügy-

vedre bizzák a dolgukat. Az ügyvéd közbenjárta Wilceseknek, de csak annyit tudott elérni, hogy Wilcesek valami keveset engedett a horribilis kamatokból. Természetes, az adósok így sem tudták megfizetni azokat a nagy összegeket, amelyeket Wilcesek követelt s tömegesen tették meg az uzSORÁS ellen a feljelentést.

A rendőrség több ízben házkutatást tartott a bankbizományi irodában és sok hamisított engedményokiratot foglalt le. Közben aztán meggyőződött róla, hogy Wilcesek több ilyen engedményező okmányt elrejtett. Wilcesek több ízben kihallgatták, de ma sem akart beszélni. Kijelentette, hogy nem áll szóba a rendőrtisztviselővel, majd beszél ő a főtárgyaláson. Figyelmeztették rá, hogy ezzel az eljárást nem akaszthatja meg. Wilcesek megmaradt a maga álláspontja mellett, mire ma délután letartóztatták és pedig a büntetőtörvénykönyv 141. szakaszának 3. bekezdése alapján, amely elrendeli a letartóztatást abban az esetben, ha valaki az ellene indított bünvádi eljárás folyamán bűnjelket, bizonyítékokat stb. megsemmisíteni, elrejtetni iparkodik.

Wilcesek több mint ötszáz embert hálozott be uzSORAKÖLCSÖNEIVEL. A kiuzSORÁZOTTAK többnyire állami és városi tisztviselők, de sok katonatiszt is van közöttük. Wilcesek vidékre is elutazott, hogy minél több klient szerezzen magának s ilyenkor mindig nyugalmazott huszárszázadosnak adta ki magát, jóllehet, sohasem volt rajta még egy bakuniformis sem.

Wilcesek igen jó módban élt, zsurokat rendezett s nemrég huszezer korona hozományt adott férjhez az egyik leányát. Letartóztatása ellen védői, a kik közül az egyik Wilcesek ügyvédjelölt fia, előterjesztéssel éltek.

KUTYAFÜRDŐ.

Budapest legújabb látványossága.

A Gresham-palota nagy porciót kérhet magának a dícsőség és népszerűség édes likőréből. Az a tudat dagaszthatja a kebelét, hogy az ő födele alatt létezik az első magyar kutyafürdő, manikűr, pedikűr, fogászati és fodrásztermekkel összekötve. Igen, a szép márczius meghozta nekünk az első magyar kutyafürdő intézményét.

Első lépés ez, amelyet a kutya-kultusz nagy külföldi fejlettsége után teszünk. Amerikában, Angliában, sőt Párisban is igen messze tartanak már e téren. Ezek a helyeken a boldog kutyáknak temetőjük is van, sirkövet, sőt gyakran szobrot kapnak örök emlékül porlandó tetemük fölé. Mi, sajnos, még nem tartunk itt, de dícsértünkre legyen mondva, igyekezünk.

Bartók László

NEW YORKBAN, A MÁSODIK AVÉ., 184. SZÁMA ALATT

MAGYAR VENDÉGLŐT

nyitott, ahol a nap bármely órájában HAZAI módon elkészített kitéző magyar ételek kaphatók. AKI OTTHON AKARJA MAGÁT ÉREZNI ÉS ZAMATOS M A G Y A R ÉTELEKET AKAR ELVEZNI, KERESSE FEL BARTOK magánvendéglőjét.

TÖKE: 100.000 dollár. FELESLEG: 500.000 dollár. Elnök Sand. B. Price. Aleln. I. L. Peck. Péznt. H. C. Shafer. Hely. péznt. Jas. Blair Jr.

Scranton Savings Bank

120 és 122 WYOMING AVENUE, — — — SCRANTON, Pa.

Alapított 1867-ben. Alapított 1867-ben. ÉSZAKKELETI PENNSYLVANIAIANK LEGRÉGBIBB TAKAREKPENZTARA Ez a bank elősegíti az embert a takarékoskodásban. Kamatokat januárius 1-én és július elsőjén kifizeti. BETÉTEK ELFOGADÁSÁRA SZOMBAT ESTE HÉT ÓRÁTÓL NYOLCIG NYITVA VAN.

SZABÓ LAJOS

postamester

CHROME, N. J. ÉS VIDÉKE

EGYEDÜLI MAGYAR KÖZJEGYZŐJE. HAJÓ- ÉS VASUTI JEGYEK TÖRVÉNYES ÜGYNÖKE.

Pénzszállítás Európá bármely részébe. Az Egyesült Államokban engedélyezett Money Orderen szállítok, hol \$10.000 évadéig van letéve. Minden réám bízott törvényes ügyeket a legzsakseribben elvégzek. Tanácsot és utbaigazítást ingyen adok. CZIM: LOUIS SZABÓ, Chrome, N. J.

PRÁGER JÓZSEF

Főiroda: 280 BROADWAY, NEW YORK. Filóiroda: 238 E., 14-1K UTCA, 11-1K emelet,

ahol naponta esti hat órától kezdve találhatók.

ELVALLAL BÁRMILY PERES ÜGYET MELYTANYS ARAK MELLETT.

A KÁPLÁR MAGYARÁZ.

A „bájfusz” és az önkéntes tanárjelölt.

Az egyik budapesti önkéntes iskolából.

A káplár ur vezényel az udvaron. — Bájfusz! — kiáltja káplár uram harsány hangon a vezénylő. [Magyarul — bei Fusst — jelent.]

Az egész szakasz villámgyorsan ereszti lábhoz a fegyvert. Csak egy pappaszemes önkéntes mered értelmetlenül maga elé s vállán hagyja a puska.

— Hé, önkéntes! — kiáltja a káplár, — álljon csak ki!

Az önkéntes ijedten lép ki a sorból. — Mi maga czilib korában.

— Tanárjelölt. A német nyelv tanára leszek.

— Dehogyan lesz! Dehogyan lesz! Nem tud kánn németül. Hisz meg sem érti a kommandót, pedig németül kajátótam. Azt mondtam: bájfusz! Hát nem tudja, mi az a bájfusz? Az annyit jelent: lábhoz. Érti? Báj az annyit jelent láb; — fusz, az annyi, mint: hoz!

RIZSAK JÁNOS

passacil pénzküldő budapesti irodája

VII., KIRÁLY-UTCA 103 szám alatt van.

Irodavezető: RIZSAK MIHÁLY.

MAGYAR ÜGYVED,

JOGTANÁCSOS,

KÖZJEGYZŐ.

SEHONNAI KISSASSZONY.

Amerikai regény.

Írta: A. C. GUNTER.

Első könyv.

PETE, A GULYÁS.

[Külcenedik folytatás.]

Azután, kihuzván zsebéből azt az írás-csomót, amit a cowboy Willoughby kapitány zsebéből vett ki, átadta mrs. Everettnek, mondván:

— Tiszta papírosba tettem és jól összekötöttem, mert... mert...

Hirtelen megállt: csak nem mondhatta meg az anyának, hogy ezeket az írásokat a fia vére öntözte!...

— Adja oda Petének, ha jobban lesz — folytatta. — Ha pedig a fiú meghalna, nézze meg ön maga s ha azé a kis Willoughby-leányé, hát küldje el neki erre a címre.

Azután kezelt fogott az özvegyvel és halkán mondta:

— Ha meggyógyul a fia, eressze vissza hozzám; majd meglátja, hogy mi csoda embert faragok belőle! Mióta itt vagyok, még nem találkoztam ilyen derék fiúval, hogy az Isten soká tartsa meg!... Mondja meg neki, ha meggyógyul, hogy ezt a csókot Brick Garvey küldi...

S ezzel, a lady nagy álmélkodására, jobbról-balról megcsókolta, s megsimogatván a kis Bessie fejét, aki szintén össze-vissza csókolta, kiballagott a Pullmann-kocsiból. Az özvegy pedig hánatosan írta rá a esomagra Phil nevét, s letette a kis sarok aszalra, nem is gondolván vele többet.

Míg ezek történtek, Arthur Willoughby is készülődött az utra, Angliába. Mindenekelőtt azonban megkereste a fiatal ügyvédet, aki a fogadóban kockázott, s miután gratulált neki majd sikeréhez, megkérdezte, hogy nem kaphatna-e másolatot a mai esküdtzéki ítéletről, amelynek segítségével könnyebben rendezhetné a kis unokahuga örökségi ügyét.

— Ennek öt dollár az ára, — felelte Hank, aki semmi jó alkalmat el nem mulasztott, — s az összeg előre fizetendő.

Miután Willoughby lefizette az öt dollárt, az ügyvéd hazament vele, hogy megírja a verdiket, melynek hitelesítését a nála levő hivatalos ügyési pecséttel is megerősítette.

Írásközben, mikor az áldozatok névsorában odaért a Willoughby kapitány nevéhez, Arthur hirtelen megállította és így szólt:

— Vigyázzon, uram, ma reggel a végtárgyaláson, tévedésből mondták, hogy a sógorom neve Ágnes... Florence a neve, uram.

— Hogy-hogy?... Hát nem a kis leányt hívják Florencenek?

— De őt is annak hívják az anyja nevével.

— Oh, ezen hamar segíthetünk! — mondta az ügyvéd.

S amint írta a névsort, így hangzott: „Willoughby Tamás és neje, Florence“...

Itt vagy három hüvelyk hézag maradt a sor végén, mert a következő áldozat neve nagyon hosszú volt s az ügyvéd új sort kezdett vele. Willoughby elégedetten bólogott, majd, kitekintve az ablakon, hirtelen felkiáltott:

— Ah, mi az ott a téren? Talán csak nem verednek?

— Oh, ezen hamar segíthetünk! — mondta az ügyvéd.

S amint írta a névsort, így hangzott: „Willoughby Tamás és neje, Florence“...

Itt vagy három hüvelyk hézag maradt a sor végén, mert a következő áldozat neve nagyon hosszú volt s az ügyvéd új sort kezdett vele. Willoughby elégedetten bólogott, majd, kitekintve az ablakon, hirtelen felkiáltott:

— Ah, mi az ott a téren? Talán csak nem verednek?

— Oh, ezen hamar segíthetünk! — mondta az ügyvéd.

S amint írta a névsort, így hangzott: „Willoughby Tamás és neje, Florence“...

Itt vagy három hüvelyk hézag maradt a sor végén, mert a következő áldozat neve nagyon hosszú volt s az ügyvéd új sort kezdett vele. Willoughby elégedetten bólogott, majd, kitekintve az ablakon, hirtelen felkiáltott:

— Ah, mi az ott a téren? Talán csak nem verednek?

— Oh, ezen hamar segíthetünk! — mondta az ügyvéd.

S amint írta a névsort, így hangzott: „Willoughby Tamás és neje, Florence“...

nyuk... ami azt jelentette, hogy az indusok a kis Flossiet is lemészárolták!

Ugyanaz nap este a vonat Boston felé vitte Philt az anyjával és hugával: s ugyanezen a vonaton utazott Arthur Willoughby is a kis Flossival, Londonba. De huszonnégy óra múlva, Pueblóban, Colorado területén, Willoughby kiszállt, mivel állítólag bizonyos bányászlet miatt dolga akadt a vidéken vagy két hétig, s természetesen a kis Flossiet is magával vitte...

Két hónappal később Pete, a cowboy, lábadozó félben volt, s apja bostoni házában kertjében szivta a balzsamos levegőt. Járni még nem bírt, úgy viték ki a terraszra, de az emlékezete már kezdett visszatérni, s beteges agyát a szörnyű katasztrófa részletei izgatták.

— Anyám, — kérdezte halkán, — ugy-e megmentettem a kis Flossie Willoughby életét az Apacháktól?

— Ah, fiam! — könyörgött mrs. Everett, — ne is gondolj arra a rettenetes dologra!... Megint visszaesel a lázba és...

— Nem, nem! — suttogta Phil esegve. — Ha tudom, hogy megmentettem, akkor nyugodt leszek.

— Akkor hát megmondom, hogy a kis Flossie ugyanazon napon ment hazá Londonba a nagybátyjával, amely napon mi is elutaztunk Lordsburgból.

— Hála Istennek! — sóhajtott Phil megkönnyebbülve.

Majd pár pillanat múlva azt kérdezte:

— Az írásokat, persze, mind megkapta Willoughby?

— Csitt!... Ne igazad magad tovább, — felelte az anya hirtelen.

És legott zavartan fordult félre, mert csak most jutott eszébe, hogy az írás-csomó, amit Garvey rábizott, valami módon eltévedt, vagy a Pullmann-kocsiban maradhatott...

Különös, hogy Arthur Willoughby ugyanez nap estéjén indult hazá Londonba New Yorkból, — de az Arizona földéjén csak egyedül utazott, a kis huga már nem volt vele!

Második könyv.

A HÁZASSÁG-SZÉDELGŐK.

VIII. FEJEZET.

Egy fiatal leány naplója.

New York, 1890. január 3.

A napló-írás ma már valósággal epidémia a társaságbeli fiatal hölgyek közt s magam is alig vártam, hogy megkezdhessem a magamét. Mindeddig azonban nem volt alkalmas „bevezetés“, amelyből kiindulva hozzáfoghattam volna ehhez a nagy földathoz: de ma a véletlen kezemre jött az a „Town Tattler“ című pletyka-újságnak a következő hírével kezdem a naplomat:

Egészen biztos forrásból értesülünk, hogy Augustus de Punster Van Beekman, a blazirt fiatal klubtag, rövid időn oltárhoz vezető miss Matilde Tompkins Follist, akit csak nemrégiben vezetett be a társaságba mrs. Aurora Dabney Marwin, a kiváló műveltségű és előkelő özvegy, aki nagy buzgalommal vezeti be a gazdag nyugati örökösnöket a „Négy százak“ társaságába.

Azt mondják, hogy a pénz nélküli Augustust a fiatal hölgy ezüst hangja igézte meg.

A menyasszony bizonyára nagyon szép lesz „Baba-kosztümjében, melyet állítólag dngszagdag apjának hasonló nevű bányájában szőnek — ezüsthől. Azt is mondják, hogy e „Baba-bánya“ nélkül a derék Augustus alighanem más babát választott volna magának; a De Punsterek és Van Beekmanek e nemes sarjadéka ugyanis irtózik a parasztvértől, bár a családi birtok, melyet hollandus elődei a becsapott indusoktól hará-csoltak össze a Hudsonig és a Manhattan-szigeten, ez idő szerint már csak a legendákban van meg.

Ez a cikk oly durva és pikáns egy-szersmind, hogy jobb bevezetéssel meg se kezdhetném a naplomat: mert az az „ezüsthangu“ miss Matilde Tompkins Follis — én vagyok. Bánt is a cikk, meg nem is: — és ha nem New Yorkban volnánk, hát ugyancsak elbánnék a „Town Tattler“ szerkesztőjével, még pedig igazi Colorado-stylusban, a kor-bácsommal.

De hát ez nem lehet: amióta madame Lamere akadémiáján, ahol most szé-gény huzomát kinozzák, átfésülték művelt és előkelő kisasszonynyá, meg kell tagadnom minden közösséget az-zal a modorral, mely mifelénk Colora-doban divatos.

Mindezt megfontolva, elhatároztam, hogy tudomást se veszek a „Town Tattler“ inzultusáról. Utóvégre is valami hitvány, irigy reporter írhatta, aki gyűlöli az arisztokratákat, bár a pezsgőjüket szívesen megissza, — ren-desen az előszobában, a cselédség közt, mivel lejjebb nem igen eresztik.

A De Punster és Van Beekman-csa-ládok még az ugynevezett „Négy szá-zak“ társaságában is a legelsők közül valók. Igaz ugyan, hogy Augustus — azaz Gussie, ahogy tegnap óta hívom — a család egyik mellékágából sar-jadt, amelyet nem sokra becsülnek, mert valami nagy botrány is esett be-ne, mint az arisztokrata-családokban rendszeren; de viszont Gussie annyira bebizonyította „vérbeli“ voltát, hogy ez idő szerint már ugyszólván koldus, mert utolsó garasának is a nyakára hágott. Ez azonban egy cseppet sem baj: — apának a milliói majd helyre-hozzák ezt a kis csorbát.

A baj, amitől félek, ott van, hogy mit szól mindehhez az apám?... Mert nem elég, hogy a kis Gussie, hollandus lévén, apám szemében kores és nem igazi yankee; hanem ráadásul még úgy maj-molja az angolokat, ahogy talán egész New Yorkban senki sem... az apám pedig semmit se gyűlöl jobban a föld hátán, mint az angol-mániát.

De ezt a dolgot valahogy mégis csak nyelheíti majd az apám... Hanem hát Bob?... Mi lesz a derék Bobbal, aki gyerekkorom óta a tenyerém hordo-zott és a „Baba-bányát“ is megmente-tte a bukástól, mikor az ezüst-ring elle-nünk esküdött, és tönkre akart tenni bennünket?... És mit szól a dologhoz Florence, a hugom, aki bátyjaként szereti Bobot és tudja, hogy a fiú volta-képpen nem önmagától, hanem értem tette, amit akkor tett?...

Ha rá gondolok apámra, Bobra és Flossiera, megborzong a hátam... De mindegy!... Ha eszembe jut, hogy a denveri lányokat mind megöli az epláz és a sárgaság, ha megtudják, hogy a „Négy százak“ közé jutottam: sem-mivel se törődöm és kész vagyok az egész világgal is szembezállni ezért a diadalért... Hát még ha látták vol-na, hogy tegnap este lord Avonmere, ez az igazi kékvérű angol peer, hogyan udvarolt nekem és hogyan könyörgött csak egy fordulóért!... S mily boldog volt, hogy táncoltam vele!...

Ah, ha erre gondolok, érzem, hogy nem félek senkitől!

Ugy van, senkitől, — még Bobtól sem... ámbár czudarság, hogy ezt is le merem írni.

Lord Avonmeret tegnap este láttam először; mrs. Marwin mutatta be s a herczeg igazán szemrevaló, derék féfi, — csak a szemei furesák, feketék és

szurósak, mintha a gazdájuk nem is angol, hanem telivér olasz lenne... Oly sokat és sokáig beszélgettem vele, hogy végre már Gussie is féltékeny lett s nagyon is világosan a szememre lob-bantotta, hogy kaczer voltam.

Bizonyos, hogy megkérdem mrs. Marwin, kicsoda ez a lord... Olyan furesán beszélgetett, mintha... mint-ha... Szóval, mintha komoly szándé-kai lettek volna. Beszélnem kell tehát mrs. Marvinnal, annyival inkább, mert az is meglehet, hogy ő íratta ezt a cik-ket a „Town Tattler“-be... Ami azért is valószínű, mert szíve mélyéből gyű-löli a kis Gussiet.

Szerencsére, most nincs itthon, kü-lönben elfintorította volna az orrát, mikor az inas bejelentette a kis Gus-siet... Aminthogy anya se tett kü-lönben, sőt még rá is duplázott, hogy:

— Mit akar ez a léhűtő megint? Persze, még ő se tudja a titkot... Egyelőre még beszélni akarok a kis Gussival s csak aztán mondom meg neki...

VIII. FEJEZET.

A művelt és előkelő özvegy.

A fiatal leány, aki e sorokat írta naplójába, Abraham Alcibiades Follis, a denveri ezüst-király és milliomas leá-nya volt. Miss Matilde Follis — ez a neve — igazi nyugati leány; azaz szépen kifejelett, közepes termetű, élet-éljes, pirosarcu és egy cseppet sem félénk, sőt határozottan erélyes és vál-lalkozó természetű. Gyermekeit a hegyek közt töltötte s ez nemcsak úde, egészséges színén látszik meg, hanem fesztelen modorán is, melyen a ma-dame Lamere francia nevelőintézete nem sokat csiszolt.

Még mindig a „Town Tattler“ bo-szantó cikke motoszkál a fejében. Vi-lágos, hogy valakinek érdekében volt feketére festeni előtte a kis Gussiet; de kinek?... Talán csak nem mrs. Marvinnak, akinek „buzgalmát“ az új-ságzikki gunyosan hangsúlyozta.

...Miért?... Szinte úgy tetszett, mintha a reporter azzal akarná vádol-ni „a művelt és előkelő“ özvegyet, hogy a gazdag örökösnök bevezetését a tá-rsaságba üzletszerűen üzi s haszna van belőle... De micsoda haszna?...

Erre a gondolatra miss Matilde Fol-lis összeráncolta a homlokát s tűnő-ni kezdett. Ha ez a bemutatás való-ban „üzlet“ mrs. Marvinnak, akkor ő is csak áru s ezen az árun ugy nyer az özvegy, hogy férjhez adja s a közveti-tésért díjat kap attól, aki az árut meg-veszi...

A fiatal leánynak ez a következteté-se fején találta a szöveget: mrs. Aurora Dabney Marwin valóban az „előkelő társaság“ egyik fattyuhajtása, illető-leg elősdije volt s a gazdag örökösnök eladásából élt, még pedig fényesen, gond nélkül és köztiszteletben.

[Folytatása következik.]

MEGBIZHATÓ BANKÁROK.

E rovat alatt oly bankcégeket nevezünk meg, amelyekhez honfitáraink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétek czéljából.

NEW YORK ÁLLAM.

KNAUTH, NACHOD és KUHNÉ, 15 William street, New York.
KISS EMIL, 104 Second Ave., New York.
Tíz év óta fennáll.

NEMETH JANOS, 457 Washington street, New York.

ROSETT MORITZ, 197 Stanton Street, New York. Alapított 1879-ben.
Pénzküldések és hajójegyrésztés.
Fióknyitók: 145 Montgomery street, Jersey City, N. J., 447 State street, Perth Amboy, N. J., 22 N. Main street, Wilkesbarre, Pa., 16 Federal street, Youngstown, O.

SCHWABACH MAGYAR BANKHAZA, 142-1 Avenue, a 74-ik utca közelében.
Pénzküldéseket gyorsan és biztosan eszkö-ző. Hajójegyeket minden vonalra árusít. Kö-jegyzői okiratokat kiállít és hitelesített.

FALCK A. ÉS TARSÁ, 115 West 125, New York.
Az összes hajóvonalak hivatalos ügynöke, pénz legbiztosabban és leggyorsabban továb-bit. Ingyenes jogtanácsot ad. Harmincz év óta fennáll.

PENNSYLVANIA ÁLLAM.

B. HENDLER, successor to A. HENDLER SON & Co., Cassandra.
Pénzküldemények Magyarországra és Szar-pa bármely részére olcsón, gyorsan és bste-san. Hajójegyek az összes vonalakon ar Cha-zába sehol olcsóbban nem kaphatók.

FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Minersville.
Alapítók \$500,000.00, tartalékalap és szót nem osztott nyeresemény \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.

KLEIN JAKAB, magyar bank és váltóüzlete, 1340 Penn Avenue, Pittsburg.
Megbízható pénzküldés és hajójegyrésztés. Kiállít közjegyzői okiratokat és elvállalja hami-ügyeknek elintézését.

FIÓKÜZLETEK: 207 Sixth Ave., HOME-STEAD, Pa. és North Duquesne Ave., DU-QUESNE, Pa. Mindegyik üzlet Klein Jakab személyes felügyelete alatt áll s így bármelyik fióküzlethez forduljon is a magyarság, min-denütt pontosan és lelkiismeretesen fog kiszol-gáltatni.

KAIL G. ÁRPAD, Uniontown, Pa.
Amerikai és hazai ügyek elintézése. Kö-jegyzői hitelesítés. Pontos pénzküldés.

FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Leechburg.
Összes tőke \$450,000.00. Bankbetéteket elfo-gad. Pénzküldés és hajójegyrésztés.

SCRANTON SAVINGS BANK, Scranton, Pa.
122 Wyoming Ave.
Tőke 100,000 dollár. Főközeleg 500,000 dollár. Szakkelet-Pennsylvániának legelső takarékpénztára.

OHIO ÁLLAM.

PAPP MIKLÓS, 3929 Lorain Ave., Cleveland, O.
Államilag engedélyezett hajójegyző, pénzküldés és közjegyzőiroda.

PERCZEL LAJOS, 582-584 Pecri street, Cle-veland.

WISCONSIN ÁLLAM.

MERCHANTS AND SAVINGS BANK, Keres-keletmi és Takarékbank, Kenosha.
Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Mind hajójegye-ket minden vonalra. Pénzeket elküld a világ bármely részébe. Takarékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ÁLLAM.

RIZSAK JÁNOS, 128 Second street, Passaic.
Pénzküldés és hajójegyek. Bármennyi ok-iratokat elkészít.

JOSEPH MAJOR MYERS, Phillipsburg és Alpha.
Pénzküldés, hajójegyrésztés és közjegyzői hi-vatal.

WÁRADY LAJOS, 449 S. Broad St., Trenton,
Pénzküldés és hajójegyrésztés. Házak, telkek vétele és eladása.

HUNFALVY HUGÓ

Hítes ügyvéd és jogtanácsos,
— közjegyzői hivatal. —
Iroda a főpostával szemben.
231 BROADWAY New York City.

Dr. Wm. Julian

FOGVAROS

186 S. BROAD STREET, TRENTON, N. J.

Található délelőtt 9 órától este 8 óráig. Forduljon bizalommal dr. Julianhoz. Gon-dos fogmunkákért, jótállást vállal. Inter-state Phone: 1024.

THE YOUGH NATIONAL BANK

of CONNELLSVILLE, Pa.
Ez a nemesi bank minden betét után 4 szá-zalékos árat. A connelevillei és környékbeli magyarság figyelmébe ajánljuk.

RIZSAK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ

MAGYAR PÉNZKÜLDŐ és VÁLTÓINTÉZETE
127-2-ik UTCZA, PASSAIC, N. J.
PÉNZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az 6-izsába. Az összes hajóirásukat meghatalmazott képviselője.
MINDENMŰ közjegyzői okiratok szakszerűen kiállítanak és konzultatívul hitelesítetnek. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pontosan és gyorsan járunk el.
REAG BIZOTT ÜGYEKBE pontosan és lelkiismeretesen járunk el.
AZ UTASOKAT SZEMÉLYESEN ELKÍSÉREM a ha-jóhoz.
UTBAIGAZITAST, felvilágosítást és tanácsot INGYEN adok.

ALPHA, N. J. FRANKLIN FURNACE, N. J.
WHARTON, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE

PÉNZTALVÁNYOK, HITELLEVELEK A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE ÖRÖKSÉGEKET ÉS KÖVETELÉSEKET PONTOSAN BEHAJTANAK

15 WILLIAM STREET - - NEW YORK.

